

Jakub Bodaszewski

ORCID 0000-0002-4100-7992

DOI:10.30657/pha.34.2022.12

(Archiwum Państwowe w Rzeszowie Oddział w Sanoku)

e-mail: bodaszewski88@vp.pl

Wieś Jaszczew k. Jedlicza w świetle mapy Miega i tzw. Metryki Józefińskiej w latach 1787–1789. Przyczynek do historii miejscowości

Streszczenie

Wieś Jaszczew stanowi bardzo ciekawy przykład braku jakichkolwiek zmian zachodzących w systemie społeczno-gospodarczym Galicji, znajdującej się pod koniec XVIII wieku pod zaborem austriackim. Dzięki sporej liczbie zachowanych materiałów archiwalnych udało się odtworzyć zarówno stan gospodarki, jak i położenie mieszkańców w systemie prywatnej wsi pańszczyźnianej. Przedstawiono strukturę zawodową oraz układ przestrzenny miejscowości. Poruszono sprawy wpływu ukształtowania terenu na życie gospodarcze Jaszczwi. Poprzez porównanie stanu z lat 1787–1789 nie stwierdzono wyraźnych, a nawet żadnych symptomów poprawy sytuacji gospodarczej. Artykuł może być także ciekawym przyczynkiem dla genealogów. Równocześnie stanowi jedynie niewielki fragment dziejów małej galicyjskiej wsi.

Słowa kluczowe:

Jaszczew, dominium Odrzykoń, Metryka Józefińska, Mapa Miega, Roch Michał Jabłonowski

Wieś Jaszczew stanowi bardzo ciekawy obiekt do badań nad strukturą społeczno-gospodarczą i przestrzenną wsi galicyjskiej. Dzięki kilku cennym źródłom archiwalnym z lat 1787–1789 można prześledzić na jej przykładzie różnorodne zjawiska występujące w gospodarce wiejskiej, jak również w życiu społecznym w pierwszych dekadach zaboru austriackiego na terenie Galicji.

Dokumenty archiwalne dla tejże miejscowości, wzajemnie się uzupełniające i pozwalające ukazać w szerszej perspektywie wieś galicyjską pod koniec XVIII wieku, zachowały się zarówno we lwowskim Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym Ukrainy (Metryka Józefińska oraz dołączone do niej inne dokumenty z lat 1787–1789), Archiwum Wojennym (*Kriegsarchiv*) w Wiedniu (tzw. mapa Miega z lat 1779–1783), Archiwum Narodowym w Krakowie (Archiwum Adama Bogusza, adwokata w Krakowie, dokumenty dotyczące m.in. Jaszczwi z lat 1748–1789). Jak widać, materiały te pochodzą mniej więcej z tego samego okresu i uzupełniają się wzajemnie.

W XVIII wieku wieś Jaszczew należała do rodziny Jabłonowskich. W omawianym tu okresie, tj. w latach 1787–1789, właścicielem Jaszczwi był Roch Michał Jabłonowski¹. Przed rokiem 1759 przejął on Jaszczew razem z Bajdami, najprawdopodobniej w drodze spadku po pierwszej żonie, Magdalenie Jabłonowskiej z d. Scipio del Campo, lub jako darowiznę od niej. Dla obydwu miejscowości zachował się kontrakt zastawny z 1759 r., do którego sporządzono dokładny inwentarz dóbr². Wiadomo z niego, że w 1759 r. było w Jaszczwi 10 kmieci, 44 zagrodników i 20 komorników³. Kilkadziesiąt lat później, w 1782 r. zamieszkiwało wieś 98 rodzin liczących 390 osób⁴. Wchodziła ona w tym czasie w skład dominium Odrzykoń⁵, wydzielonego w latach 1780–1787 z większego prywatnego obszaru administracyjnego – dominium Wi-

¹ Roch Michał Jabłonowski herbu Grzymała (ok. 1712–1780) – kasztelan wiślicki od 1757 r., starosta bulkowski, starosta korsuński, komisarz senackiej Komisji Skarbowej Koronnej od 1765 r., hrabia galicyjski od 1779 r. Był konsyliarzem konfederacji generalnej w 1764 r. W 1766 r. został kawalerem Orderu Świętego Stanisława. Był członkiem konfederacji radomskiej w 1767 r., 23 października 1767 r. wszedł w skład delegacji Sejmu, wyłonionej pod naciskiem posła rosyjskiego Nikołaja Repnina, powołanej w celu określenia ustroju Rzeczypospolitej. Wspierał konfederację barską i przez długi czas, w jego chylącym się ku ruinie zamku odrzykońskim, stacjonowały oddziały konfederatów. Jako senator podpisał w 1768 r. traktat wieczystej przyjaźni pomiędzy Rosją a Rzeczpospolitą. Jego pierwszą żoną była Magdalena z domu Scipio del Campo, córka Józefa, marszałka nadwornego litewskiego i Wereny z Firlejów, dziedziczka Odrzykonia. Ożenił się ponownie w 1761 r. w Ciechanowcu, z księżniczką Katarzyną Ossolińską. J. Michalski, *Jabłonowski Roch Michał (ok. 1712–1780)* [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. X, red. K. Lepszy, Wrocław-Warszawa-Kraków 1962–1964, s. 231–232; https://pl.wikipedia.org/wiki/Roch_Michał_Jabłonowski [dostęp: 28.05.2022].

² J. Twaróg, *Dzieje Jaszczwi*, Krosno 2009, s. 38.

³ A. Bogusz, *Wieś Moderówka. Szkic historyczny*, Kraków 1905, s. 57.

⁴ *Ibidem*, s. 44.

⁵ Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie [dalej: CPAHUL], Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифинська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 71.

śniowa z wsiami: Wiśniowa, Kalembina, Krasne, Jazowa, Niewodna Górna, Niewodna Dolna, Pstrągowa, Cieszyna, Szufnarowa, Jaszczew, Bajdy, Czarnorzeki, Korczyzna, Odrzykoń, Sporne, Węglówka⁶. Po śmierci Rocha Jabłonowskiego 5 października 1779 r. całość majątku przypadła, zgodnie ze ugodą spadkową z 19 stycznia 1780 r., jego drugiej żonie Katarzynie Jabłonowskiej i dzieciom: Józefowi, Ksaweremu, Teresie, Ludwice, Alojzie i Annie⁷.

Zaraz po pierwszym rozbiórze Rzeczypospolitej w 1772 r. wprowadzono na terenie Galicji nową jednostkę terytorialną władzy administracyjnej – tzw. dominium, składające się z jednej lub kilku wsi należących do tego samego właściciela. Mógł on sprawować samodzielnie swoje funkcje administracyjno-polityczne i sędownicze wobec chłopów, ale tylko pod warunkiem posiadania urzędniczego wykształcenia i poddania się specjalnemu egzaminowi. Jeśli nie odpowiadał tym wymogom, mógł działać tylko poprzez egzaminowanego justycjariusza w sprawach sądownictwa cywilnego dla ludności zamieszkałej na obszarze dominium oraz przez egzaminowanego mandatariusza, którego kompetencje obejmowały sprawy wynikłe ze stosunku poddańczego, sprawy administracyjne, wojskowe, skarbowe oraz drobne przestępstwa. Często oba te stanowiska łączono w jednej osobie. Urzędnicy owi byli mianowani, odwoływani oraz utrzymywani przez właściciela dominium, egzaminowały ich zaś i zatwierdzały władze austriackie, przed którymi byli odpowiedzialni za swoje czynności urzędowe⁸. Mandatariuszem i plenipotentem właściciela wsi Jaszczew w okresie spisywania Metryki Józefińskiej w latach 1787–1789 był Michał Filarski⁹.

Jedno z najważniejszych źródeł do historii Galicji w XVIII wieku to tzw. mapa Miega z lat 1779–1783. Jest to źródło tym bardziej cenne, że powstało prawie równocześnie z Metryką Józefińską i stanowi, z braku innych map¹⁰, jej graficzne uzupełnienie. Mapa Miega to kompletna, wielkoskalowa mapa Królestwa Galicji i Lodomerii, przygotowywana od 1775 r., a sporządzona przez podpułkownika armii austriackiej Friedricha von Mieg w latach 1779–1783. Od nazwiska kierującego pracami zwana jest potocznie mapą Miega. Jest ona przechowywana w Archiwum Wojennym (*Kriegsarchiv*) w Wiedniu. Składa się z 413 wielkoformatowych arkuszy oraz kilkudziesięciu arkuszy dodatkowych o łącznej powierzchni 115 metrów kwadratowych. Mapa

⁶ Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów, Zbiór Aleksandra Czołowskiego, Fond 141, Op. I, 2429, Kataster właścicieli dóbr w Galicji ok. 1780 r., k. 364.

⁷ Archiwum Narodowe w Krakowie [dalej: ANKr], C.K. Sąd Szlachecki w Tarnowie, zespół 459, pup. 130, Sprawa opiekuńcza spadkobierców Rocha Jabłonowskiego, k. 87.

⁸ J. Buszko, *Region jasielski w latach 1772–1859* [w:] *Studia z dziejów Jasiła i powiatu jasielskiego*, red. J. Garbacik, s. 338.

⁹ CPAHUL, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 45, 55.

¹⁰ Dla niektórych miejscowości do Metryki Józefińskiej zostały przez Austriaków sporządzone mapy. Przykładem może tu być spis dokumentów dołączonych do Metryki Józefińskiej dla miejscowości Borek k. Jedlicza. Oprócz m.in. protokołu, podziału, granic, konkordancji, tabeli, ewidencji, była również jedna mapa. Nie ma jej jednak wśród dokumentów. CPAHUL, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 98, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. Документи с. Борок Харевецький, к. 78.

zachowana jest w trzech pełnych egzemplarzach, tj. oryginale, czystorysie i kopii. Towarzyszy jej sześć tomów *in folio*, stanowiących komentarz do poszczególnych map, tom kalkulacji topometrycznych oraz wykaz miejscowości i osobny spis poprawek nazewnictwa¹¹. Sama mapa Miega przedstawia wygląd miast i wsi galicyjskich z okresu przedindustrialnego, sprzed wielkich zmian wywołanych rozwojem gospodarczym, w tym rozwojem przemysłu i wzrostem liczby ludności. Pochodzi z okresu systemu feudalnego i gospodarki pańszczyźnianej. Przedstawia ówczesne zagospodarowanie terenu, wygląd miast i wsi, sieć dróg, obszary leśne¹². Badania nad osadnictwem i wyglądem krajobrazu są obecnie bardzo często łączone z analizą wpływu środowiska naturalnego i jego elementów na rozwój społeczno-gospodarczy lokalnych zbiorowości ludzkich. Obok nazw miejscowości ważną rolę odgrywają także zaznaczone na mapie Miega obiekty gospodarcze. Zakres treści mapy Miega pozwala ustalić położenie przestrzenne wszystkich elementów krajobrazu kulturowego¹³. Stawia ona bezcenne źródło poznawcze dotyczące historii rozwoju przestrzennego¹⁴.

Wieś Jaszczev na tzw. mapie Miega z lat 1779–1783.

Na mapie Miega wieś Jaszczev przedstawiona jest na jednej sekcji – nr 88. Namalowano (cała mapa jest namalowana, a nie narysowana) na niej trzy razy nazwę Jaszczev [sic!] – dwa razy większymi literami, na północ od głównego traktu Krosno – Jasło oraz wzdłuż drogi do Jedlicza, a jeden raz małymi, obok zabudowań przy

¹¹ Zob.: <http://www.iaepan.edu.pl/galicja/index.html> [odczyt: 15.04.2022].

¹² Z. Noga, *Mapa topograficzna Galicji, tzw. mapa Miega, jako źródło do dziejów lokalnych* [w:] *Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779–1783*, red. W. Bukowski, B. Dybaś, Z. Noga, t. 1, cz. B: Faksimilia arkuszy 1-30, Kraków 2012, s. 40.

¹³ B. Szady, *Dawna mapa jako źródło w badaniach geograficzno-historycznych w Polsce*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, nr 66(2), Kraków 2018, s. 136.

¹⁴ D. Kuśnierz-Krupa, *Brzostek na mapie Miega*, „Wiadomości Konserwatorskie”, nr 38/2014, Kraków 2014, s. 23; *eadem*, *Jaśliska w dawnej ziemi krakowskiej w świetle mapy Miega*, „Wiadomości Konserwatorskie”, nr 33/2013, Kraków 2013, s. 61.

granicy z Moderówką, zaznaczając przynależność tegoż terenu do właściwej miejscowości. Jaszczew leży w wąskiej dolinie, otoczonej od północnej i wschodniej strony stromymi wzgórzami porośniętymi lasem. Na mapie widać zabudowania tworzące kilka skupisk: jedno przy bocznej drodze blisko granicy z Moderówką, najliczniejsze przy drodze w kierunku Jedlicza, rzadka zabudowa przy trakcie głównym oraz porozrzucane na północy wioski, blisko lasu i nad dużym stawem (znaczna ich część jest rozmazana, co stanowi problem w ich prawidłowym odczytaniu i obliczeniu) oraz cztery większe budowle skupione w jednym miejscu, na zachód od dwóch stawów. Był to najprawdopodobniej zaznaczony dwór i budynki folwarczne należące do Jabłonowskich. Kolejny większy budynek namalowano w środku miejscowości, na północ od traktu głównego, obok przydrożnego krzyża. Była to najprawdopodobniej karczma. Wszystkie budynki były drewniane – zaznaczono je kolorem czerwonym. Większość z nich leżała wzdłuż drogi do Jedlicza, obok stawów dworskich. Z południowych, północnych i wschodnich wzgórz spływało pięć strumieni, które zasilały i łączyły ze sobą stawy dworskie. Na dwóch strumieniach, spływających na południe od głównego traktu, zaznaczono drewniane mosty. Co ciekawe, na mapie nie namalowano dróg łączących te dwa mostki. Możliwe, że ułatwiały one tylko przejazd i transport w czasie prac polowych. Tereny leżące wzdłuż strumieni były podmokłe, częściowo zarośnięte krzakami.

Miejscowość przecinały liczne drogi. Główny trakt zaznaczono pogrubioną, brązową linią. Zmierzał on od Krosna w kierunku Jasła, przecinając Jaszczew najpierw od południa, biegnąc poprzez las, skręcając następnie na zachód obok dużego stawu. Od głównej drogi odchodziły mniejsze dróżki na północ – jedna w stronę miejscowości Bajdy (najpierw przez pola, a następnie las), druga w stronę kilku domów leżących na północ od lasu, następna wzdłuż większego stawu w stronę Podlesia oraz dwie kolejne, łączące się w jedną drogę, biegnącą w stronę Moderówki ze skupiskiem domów. Na południe od głównego traktu trzy drogi łączyły się poniżej zabudowań dworskich i stawów, biegnąc w stronę Jedlicza, zaś kolejna przecinała pola, również w kierunku wspomnianych stawów¹⁵.

Informacje na temat wsi przedstawia również mapa Miega w części opisowej miejscowości Jaszczew, w sekcji nr 88. Dowiedzieć się z niej można, że potoki płynące przez Jaszczew miały grząskie brzegi, dlatego przekraczano je tylko wyznaczonymi przejazdami-brodami i groblami przy stawach. Woda ze stawów nadawała się tylko do pojenia zwierząt¹⁶. Cechą typową dla rzek z okolic Krosna jest ich podgórski charakter, połączony ze znacznymi spadkami na różnych ich odcinkach. Konsekwencją takiego charakteru rzeki oraz ukształtowania terenu jest występowanie lokalnych podtopień, zwłaszcza w okresie wiosennych roztopów czy podczas ulewnych opadów. Dochodzi wtedy do wystąpienia wody z koryt rzecznych i zalewania dolin, co z kolei wpływa niekorzystnie na ich zagospodarowanie¹⁷. Z części opisowej do mapy Miega wynika również, że łąki w Jaszczwi w owym okresie były podmokłe, grząskie

¹⁵ Zob.: www.mapire.eu, [odczyt: 10.01.2021].

¹⁶ *Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779–1783*, red. W. Bukowski, B. Dybaś, Z. Noga, t. 5, cz. A: *Sekcje 88-93*, Kraków 2014, s. 11.

¹⁷ T. Gerlach, *Współczesny rozwój stoków w polskich Karpatach fliszowych*, „Prace Geograficzne”, t. 122, Kraków 1976, s. 60.

i trudne do przejścia podczas długotrwałego, ulewnego deszczu. W lesie dworskim rosty, w większości gęsto, wysokopienne świerki. Opisano także stan dróg. Były one przeważnie w dobrym stanie. Droga krajowa w stronę Moderówki położona była na podłożu gliniastym. Część dróg o czarnym, gliniastym podłożu była w czasie opadów rozmywana, więc można było nimi przejechać tylko w „suche pogody”. Większość traktów położona była na podłożu „z domieszką piasku” i były przejezdne. Wyjątkiem była droga w stronę Bajd, ponieważ przechodząc przez las, stawała się grząska¹⁸.

Administracja austriacka po zajęciu terytorium Galicji chciała uzyskać jak najściślejsze informacje o stanie gospodarczym poszczególnych miejscowości. Już w 1773 r. do każdego dominium trafił standardowy druk, do którego należało wpisać dokładne dane dotyczące poszczególnych gospodarstw, obciążenia poddanych i przede wszystkim wysokość należnych podatków. Fasja z 1773 r. oraz późniejsza z 1776 r. dla miejscowości Jaszczew przechowuje obecnie Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie. Niestety, z powodu działań wojennych są one niedostępne dla badań naukowych.

Najważniejszym źródłem do badań dziejów miejscowości galicyjskich w końcu XVIII wieku jest tzw. Metryka Józefińska (dla Jaszczwi z lat 1786–1789). Zawiera ona dane o każdym podmiocie gospodarczym, przynależnych do niego budynkach i użytkach rolnych. Akta zawierają opisy granic gminy katastralnej, protokoły delimitacji, szczegółowy opis gruntów, wydajności gruntu, spisy budynków, akta podatkowe¹⁹. Metryka Józefińska jest również niewyczerpanym źródłem do badań gospodarczych, demograficznych i geograficznych. Przy braku ksiąg metrykalnych służy także do badań genealogicznych²⁰.

Zachowana dokumentacja Metryki Józefińskiej dla wsi Jaszczew zawiera: *Fassye Podatkowe Wsi Jaszczwi* bez daty, najprawdopodobniej z 1787 r., dwa *Protokoły Wsi Jaszczwi podłóg którego Fassya do Ksiązki Wymiarowej zapisana* z 1787 r., *Summarium Cyrkuł Dukla Państwo Odrzykoń Gromada Jaszczew* z 1787 r., *Formularz Do Powszeczhney Konskrypcji Domów Służący Wieś Jaszczew* z 29 sierpnia 1789 r., *Wald Abschätzungslasifikations Tabella des Dorfes Jaszczew* bez daty sporządzenia, *Extrakt Fassjonalny Wsi Jaszczew* z 1787 r. Prace związane ze sporządzeniem dokumentacji Metryki Józefińskiej trwały dla wsi Jaszczew najprawdopodobniej od roku 1786 do sierpnia 1789.

Metryka Józefińska opisuje położenie społeczno-gospodarcze oraz administracyjne, w jakim znajdowała się wieś Jaszczew w latach 1786–1789. Graniczyła ona w tym okresie z Jedliczem, Moderówką, Bratkówką, Potokiem i Ustrobną²¹. Wyznaczanie granic wsi odbywało się na początku prac pomiarowych. Ich efekty wpisywano do dokumentu zwanego „Opisem Granic (*Grenzbeschreibung*)” – dla miejscowości

¹⁸ *Galicja na józefińskiej mapie...*, cz. A: *Sekcje 88-93*, s. 11.

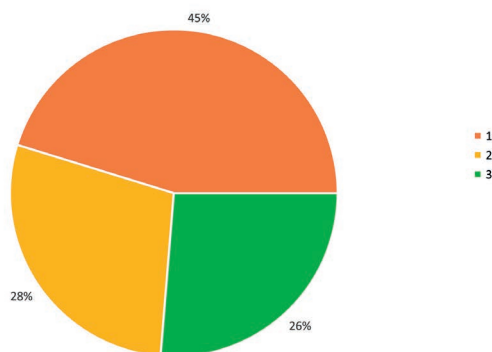
¹⁹ J. Filozof, *Galicyjski kataster podatkowy jako źródło do badania struktury społecznej wsi*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne”, z. 132, Kraków 2005, s. 111-112.

²⁰ J. Stoksikówna, *Galicyjski kataster gruntowy jego geneza, dzieje i spuścizna aktowa*, „Archeion”, t. LXIII, Warszawa 1975, s. 187.

²¹ СРАНУЛ, Фонд 19, Оп. II, Од. Об. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 41.

Jaszczew, niestety, nie zachował się. Był to protokół zawierający opis granic mierzmej miejscowości z sąsiednimi gromadami. Na jego pierwszej stronie podawano datę spisania dokumentu oraz wskazanie sąsiednich miejscowości. Następnie w szczegółowy sposób opisywano przebieg granic²².

Struktura użytków wsi Jaszczew około 1787 r.

Wykres 1. Struktura użytków wsi Jaszczew około 1787 r.

* 1 – role; 2 – łąki; 3 – lasy.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 45.

Stan zagospodarowania wsi Jaszczew w drugiej połowie lat osiemdziesiątych XVIII wieku przedstawiał się następująco. Większość, bo ponad 45% powierzchni miejscowości zajmowały role/pola orne. Kolejne były użytki zielone (łącznie traktowane jako pastwiska, krzaki, łąki i ogrody) – ponad 28% i las – ponad 26%. Bardzo niewielką przestrzeń zajmowało pięć stawów i sadzawek – zaliczono je do kategorii „łąki”. Powyższe dane świadczą o maksymalnym zagospodarowaniu terenu. Wynikało to najprawdopodobniej z trudnych warunków wodnych na terenie tej wsi. Liczne ciek i stawy zmuszały mieszkańców do wykorzystania ziemi w maksymalnym stopniu, stąd duży odsetek ról (ponad 45% powierzchni). Tereny te w większości były podmokłe oraz zalewane w wyniku większych opadów atmosferycznych, co powodowało znaczne szkody w uprawach. Łąki (w tym pastwiska, role i stawy) zajmowały ponad 28% gruntów. Leżały one na mniej urodzajnych ziemiach oraz zakrzaczonych nieraz i zaniedbanych parcelach. Stanowiły podstawowe źródło paszy dla bydła i koni. Trzeba zaznaczyć, że oprócz uprawy roślin, hodowla była drugim podstawowym działem chłopskiej gospodarki. Jej znaczenie zależało od ilości paszy, którą w okresie letnim stanowiła trawa, a w zimie słoma i siano. Przeznaczona na łąki powierzchnia gruntów najprawdopodobniej wystarczała na potrzeby hodo-

²² D. K. Nowak, *Austriackie katastry gruntowe. Metryka Józefińska (1785–1789), Metryka Franciszkańska (1819–1820) i Stały Kataster Galicyjski (1844–1854). Studium źródłoznawcze*, Krosno 2020, s. 46.

wanych koni, wołów, krów i świń. Inwentarz ten zapewniał wyżywienie chłopom oraz stanowił źródło dodatkowych dochodów, ponieważ uzyskane z niego nadwyżki w postaci mleka czy serów sprzedawano na okolicznych targach. Zwierzęta stanowiły także podstawową siłę pociągową wykorzystywaną w pracach polowych i transportowych. Wedle Metryki Józefińskiej, najmniej powierzchni użytkowej zajmował las. Pozyskane drewno służyło jako opał, materiał do uzyskiwania popiołu i potażu oraz jako budulec.

Podział poszczególnych niw na określone rodzaje użytków przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Podział użytków wedle niw wsi Jaszczew (w morgach i sążniach kw.²³).

Położenie/Niwa	Role		Łąki	
	Morgi	Sążnie kw.	Morgi	Sążnie kw.
I Domowe	1	600	60	1124
II Podgrabie albo Wielka Strona	170	561	17	1499
III Mała Strona	122	466	6	1444
IV Działek i Podlesie	248	908	256	168
Razem:	542	935	341	1035

Źródło: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 45.

Jak z powyższego widać, zgodnie z austriackimi założeniami podatkowymi, w niwie Domowe znaczną, większą część użytków – ogrodów zakwalifikowano jako łąki. Nie było przy tym istotne, że leżały one obok zabudowań i stanowiły przydomowe ogródki, w których uprawiano warzywa oraz sadzono drzewa owocowe. Do ról, czyli pól ornych zaliczono jedynie 1 mórg 600 sążni z ponad 61 morgów powierzchni całej tej części wsi.

Na niwach Podgrabie albo Wielka Strona oraz Mała Strona sprawa ta przedstawiała się odwrotnie. Tutaj większość powierzchni zajmowały role kosztem łąk (odpowiednio na Podgrabiu albo Wielkiej Stronie ponad 170 morgów ról na jedynie 17 morgów łąk, a na Małej Stronie ponad 122 morgów ról na 6 morgów łąk). Świadczyło

²³ 1 sążeń kwadratowy wiedeński = 3,597 m kw., a 1 mórg dolnoaustriacki (miara podstawowa) = 3 miary = 1600 sążni kw. wiedeńskich = 5755 m kw.

to o intensywnym zagospodarowaniu obszaru obu tych części wsi pod gospodarkę rolną, najprawdopodobniej pod uprawę zbóż. Tereny te były zapewne bardziej żyzne i położone bliżej domów, co skutkowało ich przeznaczeniem gospodarczym.

W ostatnim położeniu – Działek i Podlesie, zajmującym większą część wsi (prawie 2/3), powierzchnia ról i łąk była prawie wyrównana (role ponad 248 morgów, łąki ponad 256 morgów), z przewagą lasu (ponad 315 morgów). Był to teren, oprócz niwy Domowe, najwięcej wykorzystywany gospodarczo, zarówno pod uprawę zbóż, wypas bydła, zbiór siana czy do pozyskiwania pożytków z lasu (drewno na opał, drewno na budulec, potaż, popiół).

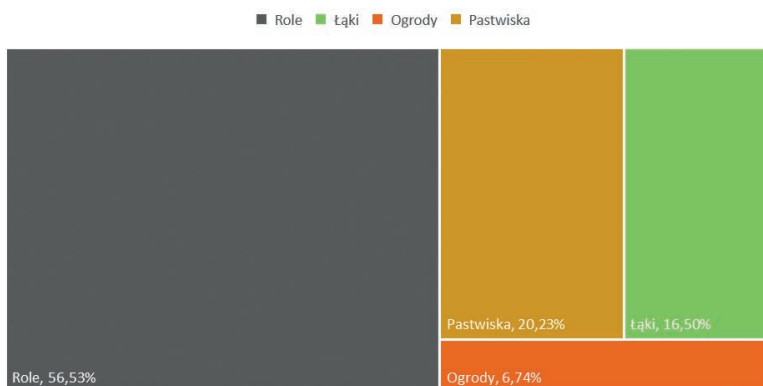
Tabela 2. Struktura własnościowa wsi Jaszczew w 1787 r.

Użytkownik	Role (w morgach i sążniach)	Łąki, ogrody i pastwiska (w morgach i sążniach)	Lasy (w morgach i sążniach)
Zwierzchność dworska	148 i 316	22 i 309 – łąki 7 i 44 – stawy 8 i 777 – ogrody	315 i 77
Poddani chłopci	394 i 619	115 i 239 – łąki 47 i 207 – ogrody 141 i 987 – pastwiska	-
Razem:	542 i 935	341 i 1035	315 i 77

Źródło: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 51.

Pod koniec XVIII wieku znaczną większość ról posiadali chłopci (aż ponad 394 morgi, przy zaledwie 148 morgach dworskich). Podobnie sytuacja przedstawiała się co do własności łąk (ponad 115 morgów chłopskich na 22 morgi dworskie), ogrodów (ponad 47 morgów na 8 morgów dworskich) czy pastwisk. Te ostatnie w całości należały albo do poszczególnych chłopów, albo też stanowiły wspólne mienie gromadzkie. Do chłopów należały w większości role zajmujące ponad połowę ziemi uprawianej przez nich. W dalszej kolejności były pastwiska, łąki i ogrody. Świadczy to o bardzo intensywnej uprawie i wykorzystaniu do maksimum możliwości zagospodarowania posiadanych zasobów naturalnych.

Struktura własności chłopskiej we wsi Jaszczew ok. 1787 r.

Wykres 2. Struktura własności chłopskiej we wsi Jaszczew około 1787 r.

Źródło: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 51.

Struktura własności dworskiej we wsi Jaszczew ok. 1787 r.

Wykres 3. Struktura własności dworskiej we wsi Jaszczew około 1787 r.

Źródło: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 51.

Jabłonowscy byli w całości właścicielami stawów oraz ogromnych połąci lasu (aż ponad 317 morgów – stanowiło to ponad 63% całkowitej powierzchni dominium w Jaszczwi). Następne co do wielkości były role, zajmujące prawie 1/3 upraw dworskich, łąki – niewiele ponad 4%, ogrody i stawy – tylko odpowiednio 1,6% i 1,4%. Świadczyło to z jednej strony o wykorzystaniu pracy chłopów pańszczyźnianych do zwyczajowej uprawy zbóż, ale też o pozostawieniu w ręku właścicieli wsi najbardziej dochodowych obszarów i upraw, w tym w szczególności lasu. Prowadzoną tu przez dwór gospodarkę można nazwać leśno-rolną. Stąd zapewne duża liczba budników w strukturze społecznej wsi Jaszczew w owym okresie, czyli ludzi zawodowo związanych z wykorzystywaniem drewna i wypalaniem węgla drzewnego, potażu i popiołu.

Jaszczew składała się z czterech niw (części): Domowe, Podgrabie albo Wielka Strona, Mała Strona, Działek i Podlesie²⁴. W *Fassyi Podatkowych Wsi Jaszczwi* nie zapisano tych nazw, a jedynie położenie działek: „Ogrody Wsi Jaszczwi”, „Druga Strona Wsi Ku Granicy Białkowskiej ciągnąca się po Gościeniec z Moderówki do Krosna idący”, „Od Granicy Białkowskiej za Gościncem od Działku zacząwszy Koło Lasu”, „Druga Strona Wsi do Granicy Białkowskiej”, „Za Gościncem Działek od Granicy Białkowskiej”. Utrudnia to w znacznym stopniu umiejscowienie określonych parcel nawet w przybliżeniu na mapie Miega. Autor niniejszego artykułu posiłkował się mapą katastralną wsi Jaszczew z 1851 r., przechowywaną w zbiorach Archiwum Państwowego w Przemyślu. Na mapie tej zaznaczono następujące części wsi: Podlas, Działek, Pod Działkiem, Górna Wieś, Zrąb, Pudełki, Osiny, Buczyna²⁵. Jak stąd widać, istnieje znaczna różnica w nazewnictwie niw pomiędzy rokiem 1787 a 1851; mimo to udało się – przynajmniej hipotetycznie i w przybliżeniu – ustalić położenie poszczególnych części wsi Jaszczew około 1787 r.

Na niwie Domowe, zwanej „Ogrody Wsi Jaszczwi”, leżało 28 parcel zaliczanych do ogrodów, a traktowanych jako łąki. Były to działki znajdujące się przy budynkach mieszkalnych, leżące na terenie najbardziej żyznym i zdatnym do uprawy, nieopodal płynącej rzeki i drogi. Sadzono tam warzywa, m.in.: kapustę, marchew, pietruszkę, buraki, pasternak, groch, bób oraz konopie²⁶, a także drzewa owocowe, m.in. śliwy węgierki. Często występującą w gospodarstwach chłopskich rośliną strączkową był groch. W formie zmielonej dodawano go niekiedy do wypiekanego chleba. Najwięcej uprawiano jednak kapusty, która w postaci kiszonki stanowiła zimą podstawę wyżywienia ludności wiejskiej²⁷. W niwie Domowe stosowano następujący płodozmiian: pierwszego roku jęczmień, drugiego roku żyto, trzeciego znowu jęczmień, czwartego owies²⁸. Trzeba zaznaczyć, że był to inny rodzaj systemu upraw niż stosowane w pozostałych częściach wsi. Na Domowym leżały też dwa stawy i dwie sadzawki

²⁴ СРАНУЛ, Фонд 19, Оп. II, Од. Зб. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 41.

²⁵ Archiwum Państwowe w Przemyślu, zespół 126, Archiwum Geodezyjne, sygn. 646 M, k. 108.

²⁶ A. Bogusz, *Wieś Moderówka...*, s. 135.

²⁷ G. Wrona, *Dzieje Miejsca Piastowego do 1914 r.*, Krosno 2018, s. 131.

²⁸ СРАНУЛ, Фонд 19, Оп. II, Од. Зб. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 87.

dworskie²⁹. Zostały one zapisane łącznie pod numerem parceli 16. Omyłkowo przy „Sadzawce pod Dworem”, zapisanej pod numerem działki 4 i zaliczonej jako łąka, nie wpisano powierzchni. Zarówno na mapie Miega, jak i w pozostałych dokumentach Metryki Józefińskiej występują jedynie wzmianki o 4 stawach i sadzawkach, należy więc uznać informację o „Sadzawce pod Dworem” za pomyłkę osób spisujących dokumentację do metryki. Dwie sadzawki leżące przy zabudowaniach folwarcznych nadawały się wyłącznie do pojenia bydła³⁰. Większy staw był zarybiony szczupakami, linami i karasiami, zaś drugi, mniejszy, dopiero został wyszlamowany i oczyszczony oraz zarybiony karpem. Na niwie Domowe znajdował się także dwór z siedmioma zabudowaniami gospodarczymi, w tym: stajnie, gumno, obora, „Pasternik za Wrote-ma” i spichlerz³¹. Sam dwór był drewniany, kryty gontem, składał się z sieni, pokoju, gabinetu, alkierza, piekarni i komory dla czeladzi. Pomieszczenia ogrzewano dwoma piecami i kominkiem. Okna były drewniane z okiennicami³². Dwa kolejne większe budynki leżały nad stawem i sadzawką. Były to najprawdopodobniej zabudowania browaru (dom numer 3), składające się z właściwych pomieszczeń do produkcji i sprzedaży piwa (komora i alkierz), jak i dodatkowych: stodoły, słodowni i winiarni. Budynek browaru (jego opis pochodzi z 1759 r., ale sam wygląd i przeznaczenie do lat osiemdziesiątych XVIII wieku zapewne się nie zmieniły) był drewniany, kryty gontem, składał się z sieni, izby, alkierza i komory. Znajdowały się w nim dwa piece i kominek, długi stół, ławy, „raszt pobudowany do rozszczenia słodów”³³. W słodowni stał ulepiony z gliny piec do suszenia siodu, żłoby, „skrzynia z pasami”, zaś w winiarni także „piec gliniany z jednym małym okienkiem”. Przy browarze znajdowała się ocembrowana studnia, żuraw do niej i wiadro do nabierania wody. Oprócz tego studnię połączono rynną z winiarnią, ułatwiając przesyłanie wody potrzebnej w dużych ilościach do produkcji piwa³⁴. Ciekawy jest opis naczyń i sprzętów do produkcji piwa w browarze jaszczewskim:

[...] Garniec gorzałczany z pokrywą o dwu rurach jeden, przykadków pięć z wiekami słomianemi, kadka do zalewania siodu, konew dwuuszna jedna, druga o jednym uchu, nalewka drewniana, lej drewniany, wiosło do zacierania, rur-nica dębowa³⁵.

Jak widać, były to dość prymitywne narzędzia pracy, pozwalały jednak uzyskać niskoprocentowe piwo. Do browaru należały dodatkowo pola: „Orne Browarówka” i „Browarówka Dworskie”, oznaczone jako role na niwach Mała Strona oraz Działek i Podlesie o obszarze ok. 11 morgów. W pobliżu stawu leżał młyn.

Na części parcel gruntowych znajdowały się domy: Błażeja Stasza (dom numer 2), Jana Stasza (dom numer 4), Jana Patli (dom numer 5), pustka bez ogrodu (dom

²⁹ *Ibidem*, k. 41.

³⁰ *Ibidem*, k. 42.

³¹ *Ibidem*, k. 62.

³² A. Bogusz, *Wieś Moderówka...*, s. 123.

³³ ANKr, Archiwum Adama Bogusza, zespół 1416, sygn. 31, k. 37.

³⁴ A. Bogusz, *Wieś Moderówka...*, s. 125.

³⁵ *Ibidem*, s. 126.

numer 6), Jana Nowaka (dom numer 7), Wojciecha Piotrowskiego (dom numer 8), pustka bez chałupy i ogrodu (dom numer 10), Sebastiana Cygana (dom numer 11), Mateusza Twaroga (dom numer 12), Błażeja Pasterczyka (dom numer 13), Wojciecha Bożka (dom numer 14), Krzysztofa Biernada (dom numer 19), Sebastiana Biernada (dom numer 15), Błażeja Urbanika (dom numer 16), Pawła Znoja (dom numer 17), Jędrzeja Maślanki (dom numer 18), Macieja Przybyły (dom numer 20), Kazimierza Borka (dom numer 21), Błażeja Twardzika (dom numer 22), Jana Urbanika (dom numer 23), Jakuba Urbanika (dom numer 25), Kazimierza Maślanki (dom numer 27), Macieja Nienaszowskiego (dom numer 28), Macieja Waszeciaka (dom numer 26), Piotra Urbanika (dom numer 29). Łącznie, oprócz dworu, znajdowały się tam 23 zamieszkałe chaty chłopskie oraz 2 opuszczone parcele.

W położeniu Działek i Podlesie, określanym jako: „Druga Strona Wsi Ku Granicy Białkowskiej ciągnąca się po Gościeniec z Moderówki do Krosna idący” oraz „Od Granicy Białkowskiej za Gościncem od Działku zaczawszy Koło Lasu”, leżały działki zaliczane jako ogrody/łąki, z domami zamieszkanymi przez: Michała Borka (dom numer 30), Macieja Borka (dom numer 32), Pawła Musiaka (dom numer 93), Jakuba Patłę (dom numer 94), Macieja Szeregowicza (dom numer 95), Józefa Borka (dom numer 96), Walentego Lenczyka (dom numer 92), Kazimierza Znoja (dom numer 97), Michała Berdechowskiego (dom numer 33), Jana Patłę (dom numer 34); Wawrzyńca Twardzika (dom numer 35), Wawrzyńca Urbanika (dom numer 24), Józefa Bożka (dom numer 36) zamieszkałych na wspólnej parceli [tak w oryginale – może to być kolejna z licznych pomyłek osób spisujących Metrykę Józefińską dla Jaszczwi – uwaga J.B.]; Jana Urbanika (dom numer 32), Kazimierza Bartulę (dom numer 38), Marcina Przybyły (dom numer 39), Franciszka Nowaka (dom numer 40), Sebastiana Pelczara (dom numer 41), Jana Twardzika (dom numer 42), Stanisława Pasterczyka (dom numer 44), Jana Stachowicza (dom numer 43), Tomasza Dobosza (dom numer 45), Józefa Piotrowskiego (dom numer 46), Mateusza Wajdę, „przy Stawie” (dom numer 47), Stefana Juszcza, bez ogrodu (dom numer 48), Piotra Juszcza (dom numer 49), Sebastiana Kielara (dom numer 50), Bartłomieja Twaroga (dom numer 51), Bartłomieja Pasterczyka (dom numer 52), Sebastiana Twaroga (dom numer 53), Ewę Twaróg (dom numer 55), Piotra Pelczara (dom numer 56), Jędrzeja Szeregowicza (dom numer 57), Jakuba Stasza (dom numer 58), Wojciecha Pasterczyka (dom numer 59), Jędrzeja Twaroga (dom numer 60), Jędrzeja Bartulę (dom numer 61), Łukasza Orzechowskiego (dom numer 62), Jędrzeja Znoja (dom numer 63), Sebastiana Przybyły (dom numer 64), Macieja Berdechowskiego (dom numer 65), Józefa Gajowskiego (dom numer 66), Kazimierza Bartulę (dom numer 67), Marcina Cabanika (dom numer 68), Antoniego Twaroga, bez ogrodu (dom numer 69), Macieja Różańskiego (dom numer 70), Michała Nalepę (dom numer 71), Kazimierza Przybyły (dom numer 72), Błażeja Cabana, bez ogrodu (dom numer 73), Szymona Lidwina (dom numer 74), Jana Cygana (dom numer 75), Michała Stasza (dom numer 76), Kaspra Piotrowskiego (dom numer 77), Stanisława Piotrowskiego, bez ogrodu (dom numer 78), Tomasza Piotrowskiego (dom numer 79), Michała Piotrowskiego (dom numer 80), Stanisława Urbanika (dom numer 81), Józefa Znoja (dom numer 82), Michała Orzechowskiego (dom numer 83), Mikołaja Waszeciaka (dom numer 84), Marcina Berdechowskiego (dom numer 85), Piotra Przybyły (dom numer 86), Kazimierza Stefanika (dom numer 87), Macieja Urbanika (dom numer 88), Bartło-

mieja Piękosia (dom numer 89), Marcina Kielara (dom numer 90), Wawrzyńca Muśiaka (dom numer 91), Walentego Urbanika (dom numer 92), Szymona Znoja (dom numer 93) oraz karczma „przy Gościncu” (dom numer 54), a także łąki, pastwiska (niektóre zarośnięte krzakami i podmokłe) i role. Do tej części wsi należał również las dworski zwany Kruszeliny, z przewagą dębu (parcela numer 374), las dworski mieszany z przewagą dębu i jodły, przy granicy z Ustrobną (parcela numer 375), las dworski przy granicy z Ustrobną i Potokiem, z przewagą jodły (parcela numer 376), las dworski przy granicy z Potokiem, mieszany z przewagą buka i jodły (parcela numer 377). Podłoże stanowiła tu ziemia bieluchowata, próchnica i czerwona glina. Z powodu bliskości lasu znacznie dłużej leżała tu pokrywa śnieżna, co utrudniało uprawę. Nie siano na tym terenie pszenicy, ponieważ ziarna szybko gnily z powodu dużej wilgotności gruntu na wiosnę i w jesieni. Stosowano tutaj następujący płodozmiian: pierwszego roku po nawozie pszenica, drugiego roku jęczmień, trzeciego żyto, czwartego tataraka, piątego owies, szóstego roku ugór, siódmego żyto, ósmego owies, dziewiątego roku znowu ugór³⁶. Wszystkie wcześniejsze nieużytki zostały odkrzaczane i przeznaczone na pola uprawne. Łąki i pastwiska były podmokłe. Leżał tu także wyschnięty i zarośnięty trawami staw dworski. Nie przynosił on żadnych dochodów. Od strony wsi Moderówka znajdowało się pastwisko gromadzkie (parcela numer 373)³⁷ o znacznej powierzchni – ponad 137 morgów. Jego granica została wytyczona tylko prowizorycznie, w celu określenia wysokości należnych państwu austriackiemu podatków. Pastwisko gromadzkie było podmokłe i zbierano z niego złej jakości trawę i siano. Budynek karczmy, leżący przy głównej drodze, był drewniany, kryty słomą, składający się z komory, sieni, izby i piekarni z piecem kafłowym, stołem, ławami, drabinami, żłobami oraz piecem do wypieku chleba³⁸.

Kolejną częścią wsi Jaszczew była Mała Strona, zapisana również jako „Druga Strona Wsi do Granicy Białkowskiej”. Leżały na niej wyłącznie łąki, pastwiska, pola oraz trzy działki nazwane „wątoczka” (numer parceli 188) lub „wątoka” (numery parceli 189, 201). Najprawdopodobniej były to tereny podmokłe, wykorzystywane jako łąki. Stosowano tutaj następujący płodozmiian: pierwszego roku po nawozie pszenica, drugiego roku jęczmień, trzeciego żyto, czwartego tataraka, piątego owies, szóstego roku ugór, siódmego żyto, ósmego owies, dziewiątego roku znowu ugór³⁹. Wszystkie wcześniejsze nieużytki zostały odkrzaczane i przeznaczone na pola uprawne.

W części zwanej Podgrabie przeważały łąki i role. Tylko w dwóch przypadkach, na działkach o numerach 262 i 274, występowały „łąki wątoka”. Jedynym niezagospodarowanym terenem była parcela o numerze 364, należąca do Kazimierza Stefanika (dom numer 86), zakwalifikowana jako „Pustka tegoż Orne”. W tej części wsi przeważała ziemia próchnica zmieszana z żółtą gliną krzemionkową. Teren ten leżał

³⁶ СРАНУЛ, Фонд 19, Оп. II, Од. Зб. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 88.

³⁷ *Ibidem*, к. 44.

³⁸ A. Bogusz, *Wieś Moderówka...*, s. 125.

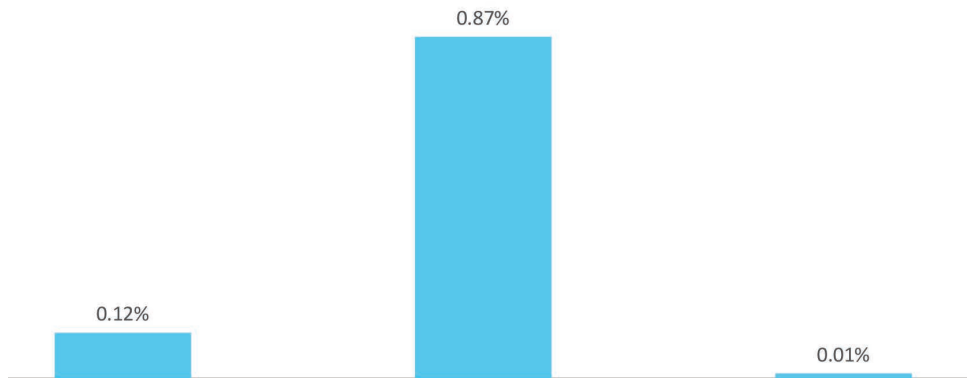
³⁹ СРАНУЛ, Фонд 19, Оп. II, Од. Зб. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 88.

niedaleko od budynków mieszkalnych i był najwydajniej uprawiany. Stosowano tutaj następujący płodozmian: pierwszego roku po nawozie pszenica, drugiego roku jęczmień, trzeciego żyto, czwartego tatarka, piątego owies, szóstego roku ugór, siódmego żyto, ósmego owies, dziewiątego roku znowu ugór. Wszystkie wcześniejsze nieużytki zostały odkrzaczone i przeznaczone na pola uprawne. Łąki w znacznej części były podmokłe, co znacznie obniżało ich wykorzystanie gospodarcze⁴⁰.

Przechodząc do struktury społecznej miejscowości Jaszczew w latach osiemnastych XVIII wieku, należy zaznaczyć, że w porównaniu z okolicznymi, prywatnymi wsiami, takimi jak Borek, Chlebna czy Potakówka, była ona bardzo rozbudowana. Oprócz tradycyjnych warstw chłopskich, takich jak: kmiecie, zagrodnicy (półrolnicy), komornicy, chałupnicy, a także czasami budnicy, w opisywanej wsi występowały bardziej wyspecjalizowane zawody: kowal, karbownik, stróż, słudzy dworscy czy tkacze. Świadczyło to z jednej strony o potrzebie utrzymywania przez właścicieli tak urozmaiconej zawodowo struktury społecznej, świadczącej usługi na rzecz dworu, jak i o osiągnięciu (dzięki temu) samowystarczalności gospodarczej w obrębie folwarku, a także o dużym zróżnicowaniu zawodowo-społecznym w Jaszczwi pod koniec XVIII wieku.

Dzięki zachowanej „Konsignicji Wszystkich w okolicy Granic Gromad Wsi Jaszczwi...” z 1786 r. można dziś poznać strukturę zawodowo-społeczną mieszkańców.

Struktura stanu chłopskiego w Jaszczwi ok. 1787 r.

Wykres 4. Struktura stanu chłopskiego wsi Jaszczew około 1787 r.

Źródło: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 62-69.

⁴⁰ *Ibidem*, k. 43.

Wykres 5. Struktura zawodowa mieszkańców wsi Jaszczew około 1787 r.

Źródło: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дукланський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 62-69.

Najbogatszą warstwą chłopów pańszczyźnianych byli kmiecie. Tworzyli oni niezbędą kategorię ludności wiejskiej oraz stanowili podstawę egzystencji i funkcjonowania gospodarstwa folwarcznego. Byli to pełnorolni i samodzielni chłopci. Dawali zatrudnienie również pracownikom najemnym. W owym czasie w Jaszczwi mieszkało ośmiu kmieci. Utrzymywali się oni wyłącznie z uprawy roli. Jeden z nich pełnił dodatkowo funkcję wójta – Mateusz Twaróg (numer domu 12). Podobnie było w roku 1759, kiedy to funkcję wójta sprawował kmieć St. Cygan, a leśnego niejaki Cabanik/Caban⁴¹. Byli oni na tyle zamożni, że zatrudniali u siebie innych chłopów. Kmiecie mieli, wedle umowy dzierżawnej z 1759 r., odrabiać pańszczyznę pięć dni w tygodniu, oprócz niedzieli, poniedziałku i dni świątecznych, własnym sprzętem i siłą pociągową: swoimi pługami, bronami, wozami i bydłem. Jako siły pociągowej do prac polowych używano wołów i koni. Trzeba zaznaczyć, że woły i konie posiadali wyłącznie kmiecie. Raz na tydzień zobowiązani byli jeździć na targ lub najdalej „w podróż blisko o milę”. Do prac w polu mieli wysyłać po dwie osoby, a to w czasie żniw, grabienia, plewienia, zaś do pozostałych prac dodatkowych, czyli młócenia, koszenia, rznięcia siewki, wyrębu lasu wysyłali tylko jedną osobę. Mieli odbywać tzw. stróżę, jeździć do kopalni w Bochni po sól, wycinać przereble w zimie na stawach, naprawiać drogę leżącą obok własnych zabudowań. Obciążeni byli również wycinką drzewa w lesie dworskim: „Drew po trzy fury na dzień”. Zobowiązani byli także do wypasu trzody dworskiej w lecie, ale mogli wysyłać pastucha, który ich zastępował. Dodatkowo: „jagły ile prosa zarodzić tłuc, konopie głowatki moczyć i omiędlić powinni bez dnia Pańskiego”. Oprócz tego mieli płacić czynsz dla dworu oraz oddawać rocznie po:

⁴¹ A. Bogusz, *Wieś Moderówka...*, s. 126, 128.

4 kapłony, 16 kur i 12 jaj, 1 korzec popiołu oraz 2 „sztuki oprawy”, czyli płótna⁴². Daniny i czynsz miały być uiszczane zwyczajowo w dniu św. Marcina, tj. 11 listopada.

Kolejną i najbardziej liczną warstwą społeczną byli zagrodnicy, zwani także półrolnikami. Było to aż 59 rodzin. Żyli oni z uprawy roli, ale znaczna ich część musiała szukać dodatkowej pracy zarobkowej u kmieci lub zajmować się tkactwem. Ich przewaga liczebna nad kmieciami świadczyła o przeludnieniu i ubożeniu wsi. Według umowy dzierżawnej z 1759 r., zagrodnicy mieli odrabiać pańszczyznę pieszą od jednego do trzech dni w tygodniu, oprócz niedzieli, poniedziałku i dni świątecznych, własnym sprzętem i siłą pociągową. Z powodu braku własnych koni i wołów, pożyczali je od kmieci. Raz na tydzień zobowiązani byli jeździć „w podróże blisko z listami”. Do prac w polu mieli wysyłać po jednej osobie, a to w czasie żniw, grabienia, plewienia, młócenia, koszenia, rżnięcia siewki, wyrębu lasu. Mieli odbywać tzw. stróżę, wycinać przeręble w zimie na stawach, naprawiać drogę leżącą obok własnych zabudowań, „szarwarki do stawów spustu i przykop odbywać”. Obciążeni byli również wycinką drzew w lesie dworskim. Zobowiązani byli także do wypasu trzody dworskiej w lecie. Dodatkowo: „jagły ile prosa zarodzić tłuc, konopie głowatki moczyć i omiędlić powinni bez dnia Pańskiego”. Oprócz tego mieli płacić czynsz dla dworu oraz oddawać rocznie po: 1 do 6 kur, 1 macę popiołu i 1 „sztukę oprawy”, czyli płótna⁴³.

W Jaszczewi był tylko jeden chałupnik. Należał on do grupy bezrolnych chłopów trudniących się rzemiosłem. Żył on wyłącznie z obróbki konopi i tkactwa. Miał odrabiać jeden dzień pańszczyzny tygodniowo i oddawać do dworu jedną „sztukę oprawy” czyli płótna.

Osobą odpowiedzialną za nadzorowanie pracy chłopów zatrudnionych na folwarku był karbowy. Funkcję tę pełnił Jan Stasz (numer domu 4). Zatrudnił on parobków i odpowiadał za wykonanie przez nich prac polowych. Głównym jego zajęciem była jednak uprawa roli. Jego zawód opisano także jako „sługa dworski”. Oprócz niego we dworze pracował również Jan Patla, a potem wdowa po nim.

Stróżami były dwie osoby. Jeden, Jan Urbanik (numer domu 37), utrzymywał się tylko z tej funkcji, zaś drugi, Kazimierz Bartula (numer domu 67) żył z uprawy roli, a stróżował najprawdopodobniej tylko okazjonalnie.

Podobnie było z wiejskim kowalem Błażem Staszem (numer domu 2). Utrzymywał się on z uprawy ziemi wydzierżawionej mu przez dwór, a kowalstwem zajmował się dodatkowo. Mógł też być w jakiś sposób spokrewniony z karbownikiem Janem Staszem.

Kolejną grupą zawodową byli czterej tkacze. Musiały to być osoby wyspecjalizowane w pozyskiwaniu włókien z konopi, a następnie ich obróbce. Co ciekawe, nie tkali oni płócien lnianych, a tylko konopne. Tylko jeden z nich żył wyłącznie z tkactwa, reszta utrzymywała się z uprawy roli. Obciążeni byli jedynie oddawaniem raz do roku bezpłatnie 1 sztuki płótna konopnego lub „zgrzebnego” na rzecz dworu, a w razie nieuiszczenia powyższej daniny, płacili „z warsztatu po złotych dwa”⁴⁴. Ta pozarolnicza forma działalności chłopów należała do najbardziej rozwiniętych gałęzi

⁴² ANKr, Archiwum Adama Bogusza, zespół 1416, sygn. 31, s. 47.

⁴³ A. Bogusz, *Wieś Moderówka...*, s. 132.

⁴⁴ *Ibidem*, s. 133.

rzemieślniczych. Tkactwo było również ważnym źródłem dochodów dla dworu. Sam proces produkcji obejmował: oczyszczanie włókien, przędzenie nici i przekazywanie do dworu gotowych motków. Z płótna konopnego szyto również ubiory do użytku codziennego. Umiejętności tkackie były bardzo pożądane, ponieważ stanowiły dodatkowe źródło utrzymania rodziny chłopskiej. Zawód tkacki, podobnie jak kowali czy młynarzy, zaliczany był do rentownych i prestiżowych. Z drugiej strony, koszty organizacji warsztatu tkackiego porównywalne były z tymi, jakie ponosili kowale w celu wyposażenia swoich kuźni⁴⁵.

Drugą co do liczebności grupą byli budnicy. Było ich dwunastu. Oprócz wypalania drewna na popiół i węgiel oraz uprawy roli, zajmowali się także pracą u kmieci, tkactwem, a nawet żebractwem. Dostarczali oni dworowi rocznie 25 korcy popiołu, co wskazuje na wypalanie lasów i pozyskiwanie drewna. Popiół drzewny stosowano wtedy m.in. do farbowania/bielenia płótna.

Do najbardziej niebezpiecznej warstwy społecznej należały: człowiek o nieokreślonym statusie pracujący u kmieci (najprawdopodobniej parobek), dwie osoby mieszkające wspólnie w jednym domu, bez określonego stanu/zawodu, żyjące tylko z uprawy roli, 4 chłopów „bez ogrodu” oraz 3 wdowy, utrzymujące się albo z posługi na dworze, albo z tkactwa i żebrania. Z zachowanych materiałów archiwalnych nie wynika, by w Jaszczwi w owym okresie mieszkali Żydzi.

Niestety, z powodu braku dokumentów dotyczących struktury społeczno-zawodowej dla Odrzykonia, stanowiącego centrum dominium, do którego należała Jaszczew, nie da się porównać społeczności obu tych miejscowości. Natomiast dla sąsiedniej wsi Jedlicze dało się ustalić równie urozmaicony skład społeczny. Oprócz księdza i organisty (z racji istnienia w tejże miejscowości parafii), szewca, sług dworskich, polowego, karbowego, młynarza, budników mieszkali tam również chłopci: zagrodnicy i chałupnicy. Żyli oni w większości z pracy na roli⁴⁶. Jak widać, struktura społeczna zależna była od woli właściciela i jego zmysłu gospodarczego oraz od środowiska naturalnego wokół danej miejscowości. Przy większej gospodarności czy możliwościach finansowych dworu istniała szansa na rozwój gospodarczy, a co za tym idzie, przebudowę struktury społecznej. Zarówno w Jaszczwi, jak i w sąsiednim Jedliczu większość mieszkańców, pomimo posiadania określonych wyspecjalizowanych zawodów (szewcy, budnicy, tkacze, kowale), zajmowała się głównie uprawą roli. Świadczy to o dość poważnym kryzysie gospodarczym w Galicji w omawianym okresie.

Należy w tym miejscu przyjrzeć się swoistej elicie wśród mieszkańców Jaszczwi pod koniec XVIII wieku. Oprócz kmiecia i zarazem wójta Mateusza Twaroga, stanowili ją: przysiężni – Wojciech Piotrowski (zagrodnik), Paweł Znój (zagrodnik) i Wojciech Urbanik oraz wyborowi – Kazimierz Bożek (zagrodnik), Kazimierz Przybyła (budnik), Jan Urbanek i Stanisław Pasterczyk (kmieć)⁴⁷. Z tego wynika, że społeczności

⁴⁵ M. Kutrzeba, *Dzieje majątności błażowskiej od XVII do XIX w. Ludność*, Błażowa 2011, s. 238.

⁴⁶ J. Bodaszewski, *Wieś Jedlicze w latach 1773–1789. Przyczynek do dziejów miejscowości*, „Prace Historyczno-Archiwalne”, t. XXX, Rzeszów 2018, s. 67-69, s. 84-87.

⁴⁷ СРАНУЛ, Фонд 19, Оп. II, Од. Зб. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 45.

wiejskiej przewodzili nie tylko najbogatsi – kmiecie, ale najprawdopodobniej wszyscy cieszący się szacunkiem mieszkańców i zaufaniem właścicieli wsi. Oprócz kmieci występują tu zagrodnicy i budnik. Może skład przedstawicieli wsi spowodowany był dużą liczebnością zagrodników i budników. Do elity wiejskiej należy zaliczyć również kowala i tkaczy z racji ich profesji.

W niniejszym artykule przedstawiono stan społeczno-gospodarczy wsi Jaszczew koło Jedlicza w ostatniej ćwierci XVIII wieku. Umożliwiły to zachowane materiały archiwalne, pozostawione z tego okresu przez zaborcę austriackiego. Podjęta przez autora próba badawcza daje pewien ogólny zarys historii tejże miejscowości. Dzięki temu ukazuje częściowy obraz wsi Jaszczew oraz ludzi w niej mieszkających. Wprawdzie jest to obraz niepełny, ale wnoszący wiele cennych informacji do lokalnej historii.

Aneks

Tabela 3. Metryka Józefińska dla wsi Jaszczew z 1787 roku.

Liczba porządkowa	Numer parceli	Imię i nazwisko posiadacza, numer domu	Obszar w morgach i sążniach	Nazwa użytku (ogrody, role, łąki i lasy)
„Ogrody Wsi Jaszczwi”				
1.	1	Folwark Jaszczewski numer domu 1 w <i>Dziedzińcu przy Kornikach</i>	384 s.	ogrody/łąki
		Folwark Jaszczewski numer domu 1 za <i>Lipą przy Spihlerzu</i>	1237 s.	ogrody/łąki
		Folwark Jaszczewski numer domu 1 w <i>Gumnie</i>	185 s.	ogrody/łąki
		Folwark Jaszczewski numer domu 1 za <i>Gumnem</i>	3 m. 319 s.	ogrody/łąki
		Folwark Jaszczewski numer domu 1 za <i>Oborą</i>	201 s.	ogrody/łąki
		Folwark Jaszczewski numer domu 1 <i>Pasternik za Wrotema</i>	1200 s.	ogrody/łąki
		Folwark Jaszczewski numer domu 1 <i>Nad Stawem przy Waydzie</i>	1 m. 1475 s.	ogrody/łąki
		Folwark Jaszczewski numer domu 1 <i>Nad Sadzawką</i>	268 s.	ogrody/łąki
2.	2	Błażej Stasz numer domu 2	927 s.	ogrody/łąki

3.	3	Browar numer domu 3	1 m. 308 s.	ogrody/łąki
4.	4	Jan Stasz numer domu 4	1 m. 985 s.	ogrody/łąki
5.	5	Jan Patla numer domu 5	1295 s.	ogrody/łąki
6.	6	Pustka bez ogrodu numer domu 6	-	ogrody/łąki
7.	7	Jan Nowak numer domu 7	938 s.	ogrody/łąki
8.	9	Wojciech Piotrowski numer domu 8	943 s.	ogrody/łąki
9.	10	Wojciech Nowak numer domu 9	210 s.	ogrody/łąki
10.	11	Pustka bez chałupy i ogrodu numer domu 10	-	ogrody/łąki
11.	12	Sebastian Cygan numer domu 11	1 m. 11 s.	ogrody/łąki
12.	13	Mateusz Twaróg numer domu 12	1 m. 292 s.	ogrody/łąki
13.	14	Błażej Pasterczyk numer domu 13	1 m. 905 s.	ogrody/łąki
14.	15	Wojciech Bożek numer domu 14	917 s.	ogrody/łąki
15.	16	Krzysztof Biernad numer domu 19	999 s.	ogrody/łąki
16.	78	Sebastian Biernad numer domu 15	1535 s.	ogrody/łąki
17.	9	Błażej Urbanik numer domu 16	1077 s.	ogrody/łąki
18.	20	Paweł Znój numer domu 17	1031 s.	ogrody/łąki
19.	21	Jędrzej Maślanka numer domu 18	1 m. 638 s.	ogrody/łąki
20.	28	Maciej Przybyła numer domu 20	1 m. 743 s.	ogrody/łąki
21.	23	Kazimierz Bożek numer domu 21	829 s. ?	ogrody/łąki
22.	24	Błażej Twardzik numer domu 22 ogród	1-wszy ogród 459 s. 2-gi ogród 1037 s.	ogrody/łąki
23.	25	Jan Urbanik numer domu 23 ogród	664 s.	ogrody/łąki
24.	26	Jakub Urbanik numer domu 25	944 s.	ogrody/łąki
25.	27	Kazimierz Maślanka numer domu 27	302 s.	ogrody/łąki

26.	28	Maciej Nienaszowski numer domu 28	294 s.	ogrody/łąki
27.	29	Maciej Waszeciak numer domu 26	1366 s.	ogrody/łąki
28.	20(?)	Piotr Urbanik numer domu 29	84 s.	ogrody/łąki
„Druga Strona Wsi Ku Granicy Białkowskiej ciągnąca się po Gościeniec z Moderówki do Krosna idący”				
29.	31 32	Michał Borek numer domu 30 ogród w ogrodzie orne	372 s. 1 m. 600 s.	ogrody/łąki role
30.	33	Maciej Borek numer domu 32	1 m. 642 s.	ogrody/łąki
31.	34	Paweł Musiak numer domu 93	396 s.	ogrody/łąki
32.	35	Jakub Patla numer domu 94	216 s.	
33.	36	Maciej Szeregowicz numer domu 95	191 s.	ogrody/łąki
34.	37	Józef Borek numer domu 96	194 s.	ogrody/łąki
35.	38	Walenty Lenczyk numer domu 92	285 s.	ogrody/łąki
36.	39	Kazimierz Znój numer domu 97	98 s.	ogrody/łąki
37.	40	Michał Berdechowski numer domu 33	dawny ogród 679 s. 1472 s.	ogrody/łąki
38.	41	Jan Patla numer domu 34	514 s.	ogrody/łąki
39.	42 43	Wawrzyniec Twardzik numer domu 35 Wawrzyniec Urbanik numer domu 24	„na iedney roli” 1 m. 1229 s	ogrody/łąki
40.	43	Józef Bożek numer domu 36	484 s.	ogrody/łąki
41.	44	Jan Urbanik numer domu 32	603 s.	ogrody/łąki
42.	45	Kazimierz Bartula numer domu 38	2 m. 200 s.	ogrody/łąki
43.	46	Marcin Przybyła numer domu 39	2 m. 305 s.	ogrody/łąki
44.	47	Franciszek Nowak numer domu 40	228 s.	ogrody/łąki
45.	48	Sebastian Pelczar numer domu 41	92 s.	ogrody/łąki

46.	49	Jan Twardzik numer domu 42	250 s.	ogrody/łąki
47.	50	Stanisław Pasterczyk numer domu 44	1 m. 1002 s.	ogrody/łąki
48.	51	Jan Stachowicz numer domu 43	ogródek mały 12 s.	ogrody/łąki
49.	52	Tomasz Dobosz numer domu 45	23 s.	ogrody/łąki
50.	53	Józef Piotrowski numer domu 46	1 m. 1420 s.	ogrody/łąki
51.	54	Mateusz Wajda przy Stawie numer domu 47	1 m. 950 s.	ogrody/łąki
52.	55	„Petit Infernius”		ogrody/łąki
„Od Granicy Białkowskiej za Gościńcem od Działku zacząwszy Koło Lasu”				
53.	56	Stefan Juszcak bez ogrodu numer domu 48	-	-
54.	57	Piotr Juszcak numer domu 49	1141 s.	ogrody/łąki
55.	58	Sebastian Kielar numer domu 50	280 s.	ogrody/łąki
56.	59	Bartłomiej Twaróg numer domu 51	246 s.	ogrody/łąki
57.	60	Bartłomiej Pasterczyk numer domu 52	432 s.	ogrody/łąki
58.	61	Sebastian Twaróg numer domu 53	54 s.	ogrody/łąki
59.	62	Karczma przy Gościńcu numer domu 54	96 s.	ogrody/łąki
60.	63	Ewa Twaroszka numer domu 55	60 s.	ogrody/łąki
61.	64	Piotr Pelczar numer domu 56	200 s.	ogrody/łąki
62.	65	Jędrzej Szeregowicz bez ogrodu numer domu 57	-	-
63.	66	Jakub Stasz numer domu 58	399 s.	ogrody/łąki
64.	67	Wojciech Pasterczyk numer domu 59	636 s.	ogrody/łąki
65.	68	Jędrzej Twaróg numer domu 60	1334 s.	ogrody/łąki
66.	69	Jędrzej Bartula numer domu 61	739 s.	ogrody/łąki
67.	70	Łukasz Orzechowski numer domu 62	639 s.	ogrody/łąki
68.	71	Jędrzej Znój numer domu 63	460 s.	ogrody/łąki

69.	72	Sebastian Przybyła numer domu 64	1521 s.	ogrody/łąki
70.	73	Maciej Berdechowski numer domu 65	202 s.	ogrody/łąki
71.	74	Józef Gajowski numer domu 66	22 s.	ogrody/łąki
72.	75	Kazimierz Bartuła numer domu 67	312 s.	ogrody/łąki
73.	76	Marcin Cabanik numer domu 68	867 s.	ogrody/łąki
74.	77	Antoni Twaróg bez ogrodu numer domu 69	-	-
75.	78	Maciej Różański numer domu 70	223 s.	ogrody/łąki
76.	79	Michał Nalepa numer domu 71	432 s.	ogrody/łąki
77.	80	Kazimierz Przybyła numer domu 72	1364 s.	ogrody/łąki
78.	81	Błażej Caban bez ogrodu numer domu 73	-	-
79.	82	Szymon Lidwin bez ogrodu numer domu 74	-	-
80.	83	Jan Cygan numer domu 75	216 s.	ogrody/łąki
81.	84	Michał Stasz numer domu 76	80 s.	ogrody/łąki
82.	85	Kasper Piotrowski numer domu 77	735 s.	ogrody/łąki
83.	86	Stanisław Piotrowski bez ogrodu numer domu 78	-	-
84.	87	Tomasz Piotrowski numer domu 79	80 s.	ogrody/łąki
85.	88	Michał Piotrowski numer domu 80	602 s.	ogrody/łąki
86.	89	Stanisław Urbanik numer domu 81	670 s.	ogrody/łąki
87.	90	Józef Znój numer domu 82	251 s.	ogrody/łąki
88.	91	Michał Orzechowski numer domu 83	545 s.	ogrody/łąki
89.	92	Mikołaj Waszeciak numer domu 84	186 s.	ogrody/łąki
90.	93	Marcin Berdechowski numer domu 85	1031 s.	ogrody/łąki
91.	94	Piotr Przybyła numer domu 86	757 s.	ogrody/łąki
92.	95	Kazimierz Stefanik numer domu 87	544 s.	ogrody/łąki

93.	96	Maciej Urbanik numer domu 88	655 s.	ogrody/łąki
94.	97	Bartłomiej Piękoś numer domu 89	1006 s.	ogrody/łąki
95.	98	Marcin Kielar numer domu 90	626 s.	ogrody/łąki
96.	99	Wawrzyniec Musiak numer domu 91	150 s.	ogrody/łąki
97.	100	Walenty Urbanik numer domu 92	204 s.	ogrody/łąki
98.	101	Szymon Znój numer domu 93	225 s.	ogrody/łąki
99.	208	Role Orne Pańskie numer domu 1 Orne za ogrodem za Wajdą	7 m. 869 s.	role III położenie
100.	209	Role Orne Pańskie numer domu 1 Orne koło gościńca do granicy białkowskiej	15 m. 403 s.	role III położenie
101.	210	Role Orne Pańskie numer domu 1 Orne za gościńcem do granicy białkowskiej	74 m 39 s.	role IV położenie
102.	367	Orne nad młynem	17 m. 1001 s.	role IV położenie
103.	368	Orne nad karczmą	16 m. 609	role IV położenie
104.	207	„Orne Browarówka do granicy białkowskiej”	3 m. 417 s.	role III położenie
105.	210	„Orne Browarówka za gościńcem”	2 m. 792 s.	role IV położenie
106.	102	Sebastian Cygan Orne numer domu 11	7 m. 1426 s.	role
107.	103	Sebastian Cygan numer domu 11 łąka	5 m. 140 s.	łąki
108.	104	Mateusz Twaróg numer domu 12 orne	1 m. 868 s.	role
109.	105	Mateusz Twaróg numer domu 12 łąka	996 s.	łąki
110.	106	Mateusz Twaróg numer domu 12 orne	3 m. 215 s.	role
111.	107	Mateusz Twaróg numer domu 12 „wątoki”	329 s.	łąki
112.	108	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 orne	4 m. 362 s.	role

113.	109	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 łąka	360 s.	łąki
114.	110	Błażej Pasterczyk numer domu 13 orne	1412 s.	role
115.	111	Błażej Pasterczyk numer domu 13 „wątoki” 2	520 s.	łąki
116.	112	Błażej Pasterczyk numer domu 13 orne	1 m. 933 s.	role
117.	113	Błażej Pasterczyk numer domu 13 łączka	432 s.	łąki
118.	114	Błażej Pasterczyk numer domu 13 orne	1 m. 697 s.	role
119.	115	Jan Patla numer domu 5 orne	4 m. 672 s.	role
120.	116	Jan Patla numer domu 5 łąka z krzakami	56 s.	łąki
121.	117	Józef Piotrowski numer domu 46 orne	4 m. 886 s.	role
122.	118	Józef Piotrowski numer domu 46 „2 wątoki”	845 s.	łąki
123.	119	Jan Nowak numer domu 7 orne	3 m. 1013 s.	role
124.	120	Jan Nowak numer domu 7 łąka	250 s.	łąki
125.	121	Wojciech Piotrowski numer domu 8 orne	3 m. 56 s.	role
126.	122	Wojciech Piotrowski numer domu 8 łąka	200 s.	łąki
127.	123	Stanisław z Kaz[imierzem] Pasterczyki numer domu 44 orne	6 m. 121 s.	role
128.	124	Stanisław z Kaz[imierzem] Pasterczyki numer domu 44 łąka „wątoka”	1139 s.	łąki
129.	125	Józef Piotrowski numer domu 46 orne	5 m. 552 s.	role
130.	126	Józef Piotrowski numer domu 46 łączka	368 s.	łąki
131.	127	Sebastian Cygan numer domu 11 orne	6 m. 602 s.	role
132.	128	Sebastian Cygan numer domu 11 łączka	328 s.	łąki
133.	129	Mateusz Twaróg numer domu 12 orne	6 m. 431 s.	role
134.	130	Mateusz Twaróg numer domu 12 łączka	682 s.	łąki
135.	131	Błażej Pasterczyk numer domu 13 orne	8 m. 180 s.	role

136.	132	Błażej Pasterczyk numer domu 13 łączka	180 s.	łąki
137.	133	Błażej Pasterczyk numer domu 13 orne	3 m. 1228 s.	role
138.	134	Wojciech Bożek numer domu 14 orne	3 m. 911 s.	role
139.	135	Wojciech Bożek numer domu 14 łąka	120 s.	łąki
140.	136	Krzysztof Biernad numer domu 19 orne	1 m. 602 s.	role
141.	137	Sebastian Biernad numer domu 15 orne	2 m. 624 s.	role
142.	138	Sebastian Biernad numer domu 15 łąka	105 s.	łąki
143.	139	Błażej Urbanik numer domu 16 orne	3 m. 124 s.	role
144.	140	Błażej Urbanik numer domu 16 łąka przy drodze [i] 2[ga] za drogą [oraz] 3cia -	608 s.	łąki
145.	141	Marcin Przybyła numer domu 39 orne	1 m. 162 s.	role
146.	142	Marcin Przybyła numer domu 39 łąka	210 s.	łąki
147.	143	Paweł Znój numer domu 17 orne	3 m. 1270 s.	role
148.	144	Paweł Znój numer domu 17 łączka 2ga	440 s.	łąki
149.	145	Jędrzej Maślanka numer domu 18 orne	4 m. 1540 s.	role
150.	146	Jędrzej Maślanka numer domu 18 łąka 2ga	950 s.	łąki
151.	147	Maciej Przybyła numer domu 20 orne	17 m. 1417 s.	role
152.	148	Maciej Przybyła numer domu 20 łąka	500 s.	łąki
153.	149	Maciej Przybyła numer domu 20 „krzaki Pastwisko”	600 s.	łąki
154.	150	Maciej Przybyła numer domu 20 łąka	1 m. 160 s.	łąki
155.	151	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 orne	5 m. 642 s.	role
156.	152	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 łąka	280 s.	łąki
157.	153	Kazimierz Bożek numer domu 21 orne	2 m. 236 s.	role
158.	154	Kazimierz Bożek numer domu 21 łąka z krzakami	318 s.	łąki

159.	155	Jan Stasz numer domu 4 orne	1 m. 562 s.	role
160.	156	Jan Urbanik numer domu 23 orne	20 m. 1359 s.	role
161.	157	Jan Urbanik numer domu 23 pastwisko krzaki	2 m. 1588 s.	łąki
162.	158	Jan Urbanik numer domu 23 „Orne Drożysko”	1 m. 12 s.	orne
163.	159	Jan Urbanik numer domu 23 „łączka wątoka”	1162 s.	łąki
164.	160	Walenty Urbanik numer domu 92 orne	1 m. 564 s.	role
165.	161	Walenty Urbanik numer domu 92 łączka	240 s.	łąki
166.	162	Wawrzyniec Musiak numer domu 91 orne	2 m. 316 s.	role
167.	163	Bartłomiej Piękoś numer domu 89 orne	3 m. 563 s.	role
168.	164	Maciej Urbanik numer domu 88 orne	3 m. 985 s.	role
169.	165	Marcin Kielar numer domu 90	2 m. 157 s.	role
170.	166	Marcin Kielar numer domu 90 „Łąka na Ławczyskach”	345 s.	łąki
171.	167	Maciej Waszeciak numer domu 26 orne	3 m. 5 s.	role
172.	168	Kazimierz Maślanka numer domu 27 łączka	4 m. 863 s.	łąki
173.	169	Kazimierz Maślanka numer domu 27 łączka	120 s.	łąki
174.	170	Jakub Urbanik numer domu 25 orne	5 m. 68 s.	role
175.	171	Maciej Nienaszewski numer domu 28 orne	1 m. 1207 s.	role
176.	172	Piotr Urbanik numer domu 29 orne	1 m. 1583 s.	role
177.	173	Piotr Urbanik numer domu 29 łączka	720 s.	łąki
„Druga Strona Wsi do Granicy Białkowskiej”				
178.	174	Michał Bożek numer domu 30 orne	3 m. 1212 s.	role
179.	175	Michał Bożek numer domu 30 „Łączki po Drogę [i] za Drogą”	680 s.	łąki
180.	176	Maciej Bożek numer domu 31 orne	2 m. 920 s.	role

181.	177	Paweł Musiak numer domu 93 orne	2 m. 783 s.	role
182.	178	Jakub Patła numer domu 94 orne	2 m. 706 s.	role
183.	179	Maciej Szeregowicz numer domu 95 orne	2 m. 1305 s.	role
184.	180	Józef Bożek numer domu 96 orne	2 m. 867 s.	role
185.	181	Walkowa Lenczyczka numer domu 32 [orne]	2 m. 991 s.	role
186.	182	Walkowa Lenczyczka numer domu 32 łąka	1115 s.	łąki
187.	183	Kazimierz Znój numer domu 97 orne	3 m. 744 s.	role
188.	184	Michał Berechowski numer domu 33 [orne]	3 m. 553 s.	role
189.	185	Błażej Twardzik numer domu 22 orne	2 m. 983 s.	role
190.	186	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 orne	12 m. 775 s.	role
191.	187	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 pastwisko	400 s.	łąki
192.	188	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 „wątoczka”	1320 s.	łąki
193.	189	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 „wątoka”	560 s.	łąki
194.	190	Kazimierz Bartuła numer domu 38 orne	14 m. 754 s.	role
195.	191	Kazimierz Bartuła numer domu 38 łąka	1 m. 320 s.	łąki
196.	192	Marcin Przybyła numer domu 39 orne	2 m. 1364 s.	role
197.	193	Marcin Przybyła numer domu 39 łąka	150 s.	łąki
198.	194	Błażej Stasz numer domu 2 orne	2 m. 1414 s.	role
199.	195	Błażej Stasz numer domu 2 łąka	96 s.	łąki
200.	196	Błażej Pasterczyk numer domu 13 orne	7 m. 1034 s.	role
201.	197	Błażej Pasterczyk numer domu 13 łąka	258 s.	łąki
202.	198	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 orne	6 m. 441 s.	role
203.	199	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 łąka	360 s.	łąki

204.	200	Józef Piotrowski numer domu 46 orne	6 m. 180 s.	role
205.	201	Józef Piotrowski numer domu 46 „wątoka”	1000 s.	łąki
206.	202	Sebastian Cygan numer domu 11 orne	4 m. 518 s.	role
207.	203	Mateusz Twaróg numer domu 12 „pod Dwór ogrodzyczny” orne	6 m. 383 s.	role
208.	204	Mateusz Twaróg numer domu 12 „Łąka niedaleko marcybaby”	1445 s.	łąki
209.	205	Kazimierz Bartuła numer domu 38 orne	4 m. 773 s.	role
210.	206	Kazimierz Bartuła numer domu 38 łąka	1 m. 100 s.	łąki
„Za Gościncem Działek od Granicy Białkowskiej”				
211.	211	Paweł Musiak numer domu 93 łąka	1 m. 318 s.	łąki
212.	212	Piotr Juszcak numer domu 49 orne	1 m. 888 s.	role
213.	213	Piotr Juszcak numer domu 49 łąka	803 s.	łąki
214.	214	Sebastian Kielar numer domu 50 orne	4 m. 768 s.	role
215.	215	Sebastian Kielar numer domu 50 łąka	1255 s.	łąki
216.	216	Bartłomiej Twaróg numer domu 51 orne	2 m. 598 s.	role
217.	217	Bartłomiej Twaróg numer domu 51 [orne]	1493 s.	role
218.	218	Sebastian Cygan numer domu 11 łąka	1 m. 1213 s.	łąki
219.	219	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 orne	1314 s.	role
220.	220	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 łąka	407 s.	łąki
221.	221	Dwór numer domu 1 orne	1 m. 615 s.	role
222.	222	Dwór numer domu 1 „od Gosc. Łąka”	10 m. 1229 s.	łąki
223.	223	Marcin Przybyła numer domu 39 orne	774 s.	role
224.	224	Marcin Przybyła numer domu 39 łąka	1575 s.	łąki
225.	225	Paweł Znój łąka	1 m. 114 s.	łąki

226.	226	Bartłomiej Pasterczyk numer domu 52 orne	2 m. 328 s.	role
227.	227	Bartłomiej Pasterczyk numer domu 52 łąka	1333 s.	łąki
228.	228	Jan Stasz numer domu 4 orne	1171 s.	role
229.	229	Jan Stasz numer domu 4 łąka	1 m. 1048 s.	łąki
230.	230	Błażej Urbanik numer domu 16 orne	291 s.	role
231.	231	Błażej Urbanik numer domu 16 łąka	1 m. 2413 s.	łąki
232.	232	Kazimierz Barkuła numer domu 67 orne	761 s.	role
233.	233	Maciej Szeregowicz numer domu 95 łąka	841 s.	łąki
234.	234	Franciszek Nowak numer domu 40 orne	279 s.	role
235.	235	Jakub Patla numer domu 94 łąka	1042 s.	łąki
236.	236	Wojciech Bożek numer domu 14 orne	666 s.	role
237.	237	Wojciech Bożek numer domu 14 łąka	1460 s.	łąki
238.	238	Błażej Stasz numer domu 2 orne	487 s.	role
239.	239	Błażej Stasz numer domu 2 łąka	222 s.	łąki
240.	240	Sebastian Biernad numer domu 15 orne	152 s.	role
241.	241	Sebastian Biernad numer domu 15 łąka	763 s.	łąki
242.	242	Jakub Urbanik numer domu 25 łąka	966 s.	łąki
243.	243	Krzysztof Biernad numer domu 19 orne	487 s.	role
244.	244	Krzysztof Biernad numer domu 19 łąka	619 s.	łąki
245.	245	Błażej Pasterczyk numer domu 13 orne	1086 s.	role
246.	246	Błażej Pasterczyk numer domu 13 łąka	1376 s.	łąki
247.	247	Maciej Przybyła numer domu 20 orne	336 s.	role
248.	248	Maciej Przybyła numer domu 20 łąka	3 m. 1002 s.	łąki

249.	249	Józef Bożek numer domu 96 łąka	1114 s.	łąki
250.	250	Jan Urbanik numer domu 23 orne	722 s.	role
251.	251	Jan Urbanik numer domu 23 „pod kruszeliną” łąka	21 m. 887 s.	łąki
252.	252	Mateusz Wajda numer domu 47 orne	3 m. 1124 s.	role
253.	253	Mateusz Wajda numer domu 47 łąka	1225 s.	łąki
254.	254	Kazimierz Maślanka numer domu 77 łąka	1240 s.	łąki
255.	255	Sebastian Twaróg numer domu 53 orne	4 m. 28 s.	role
256.	256	Sebastian Twaróg numer domu 53 łąka	1 m. 119 s.	łąki
257.	257	Maciej Bożek numer domu 31 orne	373 s.	role
258.	258	Maciej Bożek numer domu 31 łąka	760 s.	łąki
259.	259	Ewa Twarożka numer domu 55 orne	250 s.	role
260.	260	Franciszek Nowak numer domu 40 orne	531 s.	role
261.	261	Wojciech Piotrowski numer domu 8 orne	705 s.	role
262.	262	Wojciech Piotrowski numer domu 8 łąka „wątoka”	1 m. 656 s.	łąki
263.	263	Kazimierz Znój numer domu 97 łąka	135 s.	łąki
264.	264	Sebastian Pelczar numer domu 41 orne	854 s.	role
265.	265	Sebastian Pelczar numer domu 41 łąka	1134 s.	łąki
266.	266	Dwór Jaszczew numer domu 1 orne	511 s.	role
267.	267	Dwór Jaszczew numer domu 1 łąka rędziny	10 m. 1031 s.	łąki
268.	268	Jan Nowak numer domu 7 łąka	2 m. 125 s.	łąki
269.	269	Jędrzej Maślanka numer domu 18 orne	1 m. 360 s.	role
270.	270	Jędrzej Maślanka numer domu 18 łąka	1 m. 793 s.	łąki
271.	271	Józef Bożek numer domu 36 łąka	837 s.	łąki

272.	272	Maciej Woszeziak numer domu 26 łąka	744 s.	łąki
273.	273	Józef Piotrowski numer domu 46 orne	1299 s.	role
274.	274	Józef Piotrowski numer domu 46 „łąki wątoka [i] 2ga”	5 m. 1469 s.	łąki
275.	275	Jan Patla numer domu 5 orne	1208 s.	role
276.	276	Jan Patla numer domu 5 łąka	1 m. 1070 s.	łąki
277.	277	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 „orne na[d] rowem”	715 s.	role
278.	278	Wawrzyniec Urbanik numer domu 35 „Łąka od Past[wiska] przy Lesie”	5 m. 810 s.	łąki
279.	279	Michał Berdechowski numer domu 33 orne	638 s.	role
280.	280	Michał Berdechowski numer domu 33 „Łąka pod Lasem”	2 m. 93 s.	łąki
281.	281	Błażej Twardzik numer domu 22 orne	1184 s.	role
282.	282	Błażej Twardzik numer domu 22 „Łąka pod Lasem”	1 m. 994 s.	łąki
283.	283	Kazimierz Bartula numer domu 38 orne	397 s.	role
284.	284	Kazimierz Bartula numer domu 38 „Łąka pod Lasem”	5 m. 384 s.	łąki
285.	285	Maciej Przybyła numer domu 20 orne	1 m. 138 s.	role
286.	286	Maciej Przybyła numer domu 20 „Łąka ku Lasowi”	3 m. 30 s.	łąki
287.	287	Michał Bożek numer domu 30 orne	1479 s.	role
288.	288	Michał Bożek numer domu 30 „Łąka nad Młynem”	648 s.	łąki
289.	289	Maciej Bożek numer domu 31 orne	1093 s.	role
290.	290	Maciej Bożek numer domu 31 łąka	1309 s.	łąki
291.	291	Walkowa Lenczyczka numer domu 32 orne	569 s.	role

292.	292	Kazimierz Bożek numer domu 21 łąka	1458 s.	łąki
293.	293	Kazimierz Bartula numer domu 38 orne	1230 s.	role
294.	294	Kazimierz Bartula numer domu 38 łąka	1 m. 64 s.	łąki
295.	295	Maciej Urbanik numer domu 88 orne	1093 s.	role
296.	296	Maciej Urbanik numer domu 88 łąka	1 m. 382 s.	łąki
297.	297	Mateusz Twaróg numer domu 12 orne	2 m. 149 s.	role
298.	298	Mateusz Twaróg numer domu 12 „Łąka nad Paszami”	3 m. 131 s.	łąki
299.	299	Michał Bożek numer domu 30 orne	1 m. 206 s.	role
300.	300	Jędrzej Znój numer domu 63 orne	4 m. 263 s.	role
301.	301	Jędrzej Znój numer domu 63 łąka	800 s.	łąki
302.	302	Kazimierz Bartula numer domu 67 orne	1 m. 138 s.	role
303.	303	Mateusz Berdechowski numer domu 65 orne	1 m. 1145 s.	role
304.	304	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 orne	3 m. 496 s.	role
305.	305	Stanisław Pasterczyk numer domu 44 łąka	1 m. 1040 s.	łąki
306.	306	Sebastian Przybyła numer domu 64 orne	2 m. 1369 s.	role
307.	309	Twarożka z Kossowskich numer domu 55 orne	922 s.	role
308.	310	Twarożka z Kossowskich numer domu 55 „Łączka”	1 m. 50 s.	łąki
309.	311	Piotr Pelczar numer domu 56 orne	3 m. 841 s.	role
310.	312	Piotr Pelczar numer domu 56 łąka	516 s.	łąki
311.	313	Jędrzej Szeregowicz numer domu 57 orne	1559 s.	role
312.	314	Jędrzej Szeregowicz numer domu 57 łąka	1 m. 775 s.	łąki
313.	315	Jakub Nalepa numer domu 58 orne	4 m. 832 s.	role
314.	316	Wojciech Pasterczyk numer domu 59 orne	2 m. 1559 s.	role
315.	317	Wojciech Pasterczyk numer domu 59 łąka	1 m. 856 s.	łąki

316.	318	Jędrzej Twaróg numer domu 60 orne	2 m. 1224 s.	role
317.	319	Jędrzej Twaróg numer domu 60 łąka	1 m. 1588 s.	łąki
318.	320	„Browarówka Dworskie” numer domu 3 orne	4 m. 539 s.	role
319.	321	Jan Patla numer domu 34 łąka	1208 s.	łąki
320.	322	Jędrzej Bartuła numer domu 61 orne	4 m. 627 s.	role
321.	323	Jędrzej Bartuła numer domu 61 łąka	1 m. 419 s.	łąki
322.	324	Kazimierz Bartuła numer domu 67 orne	682 s.	role
323.	325	Józef Gajowski numer domu 66 orne	1468 s.	role
324.	326	Szymon Znój numer domu 98 orne	1254 s.	role
325.	327	Sobek [Sebastian] Przybyła numer domu 64 orne	508 s.	role
326.	328	Sobek [Sebastian] Przybyła numer domu 64 „Łąki Pogorzałki”	1 m. 170 s.	łąki
327.	329	Maciej Caban numer domu 68 orne	3 m. 334 s.	role
328.	330	Maciej Caban numer domu 68 łąka	1467 s.	łąki
329.	331	Maciej Rozanski [Róžański?] numer domu 70 orne	361 s.	role
330.	332	Michał Nalepa numer domu 71 orne	280 s.	role
331.	333	Błażej Cabanik numer domu 73 orne	2 m. 1420 s.	role
332.	334	Błażej Cabanik numer domu 73 łąka	247 s.	łąki
333.	335	Szymon Lidwin numer domu 74 orne	3 m. 133 s.	role
334.	336	Szymon Lidwin numer domu 74 łąka	530 s.	łąki
335.	337	Kazimierz Przybyła numer domu 72 orne	4 m. 655 s.	role
336.	338	Kazimierz Przybyła numer domu 72 łąka	1 m. 311 s.	łąki
337.	339	„Dwór Pańskie orne” numer domu 1	5 m. 865 s.	role

338.	340	„Dwór Pańskie” numer domu 1 „Łąka Pańska”	1251 s.	łąki
339.	341	Michał Nalepa numer domu 71 orne	1 m. 520 s.	role
340.	342	„Stan[isław] Cygan od Lasu Orne” numer domu 75	2 m. 1156 s.	role
341.	343	Stan[isław] Cygan numer domu 75 łąka	1 m. 38 s.	łąki
342.	344	Michał Stasz numer domu 76 orne	2 m. 1498 s.	role
343.	345	Michał Stasz numer domu 76 „Łąki na Sawczyskach”	350 s.	łąki
344.	346	Łukasz Orzechowski numer domu 62 orne	3 m. 338 s.	role
345.	347	Łukasz Orzechowski numer domu 62 łąka	1 m. 1205 s.	łąki
346.	348	„Dwór Pański Staw bez Wody żadnego oddaje Pożytku pusty” numer domu 1	2 m. 4 s.	łąki
347.	349	Jakub Stasz numer domu 58 orne	462 s.	role
348.	350	Jakub Stasz numer domu 58 łąka	1 m. 263 s.	łąki
349.	351	Kasper Piotrowski numer domu 77 orne	2 m. 360 s.	role
350.	352	Kasper Piotrowski numer domu 77 łąka „wątoka”	938 s.	łąki
351.	353	Stanisław Piotrowski numer domu 78 orne	2 m. 957 s.	role
352.	354	Stanisław Piotrowski numer domu 78 łąka	1144 s.	łąki
353.	355	Tomasz Piotrowski numer domu 79 łąka	988 s.	łąki
354.	356	Tomasz Piotrowski numer domu 79 orne	2 m. 736 s.	role
355.	357	Michał Piotrowski numer domu 80 orne	2 m. 906 s.	role
356.	358	Michał Piotrowski numer domu 80 łąka	1000 s.	łąki
357.	359	Piotr Przybyła numer domu 85 orne	2 m. 1049 s.	role
358.	360	Piotr Przybyła numer domu 85 łączka	420 s.	łąki
359.	361	Kazimierz Stefanik numer domu 87 łąka	760 s.	łąki

360.	362	Kazimierz Stefanik numer domu 87 orne	4 m. 34 s.	role
361.	363	Kazimierz Stefanik numer domu 86 „Łąka między Lasem”	3 m. 699 s.	łąki
362.	364	Kazimierz Stefanik numer domu 86 „Pustka tegoż Orne”	2 m. 1573 s.	role
363.	365	Mikołaj Waszeciak numer domu 84 orne	1 m. 635 s.	role
364.	366	Mikołaj Waszeciak numer domu 84 łąka	800 s.	łąki
365.	367	Michał Orzechowski numer domu 83 orne	1 m. 1298 s.	role
366.	368	Michał Orzechowski numer domu 83 łąka	350 s.	łąki
367.	369	Stanisław Urbanik numer domu 81 orne	2 m. 1339 s.	role
368.	370	Stanisław Urbanik numer domu 81 łąka	368 s.	łąki
369.	371	Józef Znój numer domu 82 orne	1360 s.	role
370.	372	Józef Znój numer domu 82 łąka	1 m. 246 s.	łąki
371.	4	„Sadzawka pod Dworem” numer domu 1	-	łąki
372.	16	„Dwór Pierwsza – [sadzawka i] Druga – [sadzawka oraz] 3cia przy Nowaku [i] Staw nad Młynem”	pierwsza razem z drugą 1407 s. 1536 s. 2 m. 1500 s.	łąki
373.	373	„Paswisko interymalne od Moderówki przez Prześwietną [sic!] Komisją Urbarialną od Łącznie y przez Geometrę wymierzone dla Jaszczwi, jednak tu Linia narysu formalney Granicy szczególnie tylko dlatego aby każde Państwo wiedziało wiele ma do Ksiąg zapisać dla ułożenia zapisu”	137 m. 679 s.	łąki
374.	374	„Las Kruszeliny Pański Dębowy” numer domu 1	12 m. 204 s.	lasy
375.	375	„Las mieszany od Granicy Ustrobińskiego przy Stawie Baydowskim w którym Dębiny Jodłowiny”	125 m. 282 s.	lasy

376.	376	„Las przy Granicy Potockiej y Ustrobińskiej Jodłowy”	785 s.	lasy
377.	377	„Las przy Granicy Potockiej Mieszany w tym: Buczyny Jodłowy”	63 m. 1523 s.	lasy

Źródło: Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, Centralne Historyczne Archiwum Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, k. 1-35.

Tabela 4. Właściciele/posiadacze poszczególnych domów i ich podstawa utrzymania wg „Konsignicji Wszystkich w okolicy Granic Gromad Wsi Jaszczwi znajdujących się Domów i należących do nich najątych Ogrodów wraz z wywodem czyli wsi do Podatkowania przeznaczone albo od niego i z iakich przyczyn Uwolnione bydz mając” z 1786 roku.

Lp.	Numer domu	Numer parceli	Nazwisko właściciela	Zajęcie/zawód	Podstawa utrzymania
1.	1	1	Folwark Pański	-	„Dom z Sienią Piekarnią Staynią Oborą Gumnem i Spichlerzem”
2.	2	2	Błażej Stasz	kowal	„Żyie więcey z grontu kłodego”
3.	3	3	Browar Pański	-	Budynek z komorą alkierzem stodołą i winiarnią
4.	4	5	Jan Stasz	karbownik	„Żyie z Agrody i Usługi Dworskiej”
5.	5	6	Jan[owa] Patla	„w Dowa”	„Żyie z Agrody i Usługi Dworskiej”
6.	-	-	Pustka	-	„Żyie z Agrody i Usługi Dworskiej”
7.	7	8	Jan Nowak	zagrodnik	„Żyje z Grontu swego”
8.	8	9	Wojciech Piotrowski	zagrodnik	„Żyje z Grontu swego”
9.	9	10	Wojciech Nowak	zagrodnik	Zarabia u kmieci i z tego tylko żyje
10.	-	-	Pustka	-	-
11.	11	12	Sebastian Cygan	kmieć	„Żyie z Roli y majątku”
12.	12	13	Mateusz Twaróg	kmieć wójt	„Żyie z Roli y majątku”
13.	13	14	Błażej Pasterczyk	kmieć	„Żyie z Roli y majątku”
14.	14	15	Wojciech Bożek	zagrodnik	„Żyie z Swoiey Agrody”

15.	15	17	Sebastian Biernad	zagrodnik	„Żyć z Swoiey Agrody”
16.	16	18	Błażej Urbanik	zagrodnik	„Żyć z Swoiey Agrody”
17.	17	20	Paweł Znój	zagrodnik	„Żyć z Swoiey Agrody”
18.	18	21	Jędrzej Maślanka	„Pułownik”	„Żyć z Roli i Majątku swego”
19.	19	19	Krzysztof Biernad	zagrodnik	„Z Agrody żyć i z Zarobku u kmieci”
20.	20	22	Maciej Przybyła	kmieć	„Żyć z Roli i Majątku swego”
21.	21	23	Kazimierz Bożek	zagrodnik	„Z Agrody żyć i z Zarobku u kmieci”
22.	22	24	Błażej Twardzik	zagrodnik	„Z Agrody żyć i z Zarobku u kmieci”
23.	23	25	Jan Urbanik	kmieć	„Z Roli i Majątku swego Żyć”
24.	–	–	Tomasz Bożek	–	„Z Arobku Kmiecego Żyć”
25.	25	26	Jakub Urbanik	zagrodnik	„Z Agrody Żyć”
26.	26	29	Maciej Waszeciak	zagrodnik	„Z Agrody Żyć”
27.	27	27	Kazimierz Maślanka	zagrodnik	„Z Agrody Żyć”
28.	28	28	Maciej Nienaszoski	zagrodnik	„Z Agrody Żyć”
29.	29	30	Piotr Urbanik	zagrodnik	„Z Agrody Żyć”
30.	30	31	Michał Bożek	zagrodnik	„Z Agrody żyć swoiey i trzyma Gronta”
31.	31	33	Maciej Bożek	zagrodnik	„Z Agrody żyć swoiey i trzyma Gronta”
32.	32	38	Kazimierz Maślanka	zagrodnik	„Z Agrody żyć swoiey i trzyma Gronta”
33.	33	40	Michał Berdechowski	zagrodnik	„Żyć z Agrody i Majątku Swego”
34.	34	41	Walenty Nowolonski	budnik	„Żyć z Arobku u kmieci”
35.	35	42	Wawrzyniec Urbanik	kmieć	„Żyć z Roli y Majątku Swego”
36.	36	43	Józef Bożek	zagrodnik	„Z Agrody Żyć”
37.	37	44	Jan Urbanik	stróż	„Żyć ze dworu”
38.	38	45	Kazimierz Bartula	stróż	„Żyć z Roli swoiey i Majątku”
39.	39	46	Marcin Przybyła	zagrodnik	„Żyć z Agrody”
40.	40	47	Franciszek Nowak	budnik	„Żyć z Arobku u kmieci”
41.	41	48	Sebastian Pelczar	budnik	„Żyć z Arobku u kmieci posiada Gronta”
42.	42	49	Janowa Twardziczka wdowa	budnik	„Żyć z Kondzieli i Jałmuzny”
43.	43	51	wdowa Zychowa	–	„Żyć z Kondzieli i Jałmuzny”

44.	44	50	Stanisław Pasterczyk	kmieć	„z Roli zycie i maiątku”
45.	45	52	Tomasz Dobosz	Pustka	„z Roli zycie i maiątku”
46.	46	53	Michał Piotrowski	kmieć	„z Roli zycie i maiątku”
47.	47	54	Mateusz Wajda	zagrodnik	„Z Agrody zycie swoiey i więcej nie robi z Tkactwa”
48.	48	-	Wdowa Juszczacza	„budnica”	„Z Kondzieli Życie”
49.	49	57	Jędrzej Juszcza	zagrodnik	„Z Agrody Życie”
50.	50	58	Sebastian Kielar	tkacz	„z Tkactwa swego Życie”
51.	51	59	Bartłomiej Twaróg	tkacz	„Z Agrody Życie”
52.	52	60	Bartłomiej Pasterczyk	tkacz	„Z Agrody Życie”
53.	53	61	Sebastian Twaróg Wojciech	tkacz	„Z Agrody Życie”
54.	54	62	Karczma Pańska	-	-
55.	55	63	Ewa Twaroszka	„budnica”	„Życie z Kondzieli y tego Grona którego posiada”
56.	56	64	Piotr Pelczar	zagrodnik	„Z Agrody Życie”
57.	57	314	Jędrzej Szeregowicz	zagrodnik	„Z Agrody Życie”
58.	58	66	Jakub Nalepa	zagrodnik	„Z Agrody Życie”
59.	59	67	Wojciech Pasterczyk zwany Pyteraf	zagrodnik	„Z Agrody Życie którego Pole posiada”
60.	60	68	Jędrzej Twaróg	zagrodnik	„Z Agrody Życie którego Pole posiada”
61.	61	69	Jędrzej Bartuła	zagrodnik	„Z Agrody Życie którego Pole posiada”
62.	62	70	Łukasz Orzechowski i Jakub Znój	-	„Z Agrody Życie którego Pole posiada”
63.	63	71	Jędrzej Znój	zagrodnik	„Z Agrody Życie którego Pole posiada”
64.	64	72	Sebastian Przybyła	zagrodnik	„Z Agrody Życie którego Pole posiada”
65.	65	73	Wdowa Berdechowska	zagrodnik	„Z Agrody Życie którego Pole posiada”
66.	66	74	Kazimierz Przybyła	budnik	„Życie z Arobku u kmieci Gronu Posiada”
67.	67	75	Kazimierz Bartuła	budnik	„Życie z Arobku u kmieci”
68.	68	76	Marcin Czaban	zagrodnik	„Z Agrody Życie”
69.	69	-	Antoni Twaróg	budnik	„Z kmiecy roboty Życie co u nich robi”

70.	70	78	Maciej Różanski	budnik	„Z kmiocy roboty Żyie co u nich robi”
71.	71	79	Michał Nalepa	budnik	„Z kmiocy roboty Żyie i Gronta posiada”
72.	72	80	Kazimierz Przybyła	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
73.	73	334	Błażej[owa] Cabanik „wDowa”	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
74.	74	336	Szymon Lidwin	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
75.	75	83	Jan Cygan	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
76.	76	84	Michał Stasz	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
77.	77	85	Kasper Piotrowski	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
78.	78	86	Stanisław Piotrowski	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
79.	79	87	Tomasz Piotrowski	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
80.	80	88	Michał Piotrowski	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
81.	81	89	Stanisław Urbanik	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
82.	82	90	Józef Znój	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
83.	83	91	Michał Orzechowski [i] Jan Znój	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
84.	84	92	Mikołaj Waszeciak	zagrodnik	„Z Agrody Żyie”
85.	85	94	Piotr[owa] Przybyła „wDowa”	zagrodnik	„Żyie z Kondzieli y tego Gronta którego posiada”
86.	86	93	Marcin Berdechowski i Jan	budnik	„Żyie z Kondzieli y tego Gronta którego posiada”
87.	87	95	Kazimierz Stefanik	„Pułrolnik”	„Żyie tylko z Grontu swego”
88.	88	96	Maciej Urbanik	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
89.	89	97	Bartłomiej Piękoś	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
90.	90	98	Marcin Piękoś	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
91.	91	99	Wawrzyniec Musiak	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
92.	92	100	Walenty Urbanik	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
93.	93	34	Paweł Musiak	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
94.	94	35	Jakub Patla	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
95.	95	36	Maciej Szeregowicz Jędrzej	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
96.	96	37	Józef Bożek	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
97.	97	39	Kazimierz Znój	zagrodnik	„Żyie tylko z Grontu swego”
98.	98	101	Szymon Znój	chałupnik	„Żyie tylko z Kondzieli”

Źródło: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95, Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасіювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, к. 62-69.

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne:

Archiwum Narodowe w Krakowie:

C.K. Sąd Szlachecki w Tarnowie, zespół 459, pup. 130, Sprawa opiekuńcza spadkobierców Rocha Jabłonowskiego.

Archiwum Adama Bogusza, zespół 1416, sygn. 31.

Archiwum Państwowe w Przemyślu:

Archiwum Geodezyjne, zespół 126, sygn. 646 M.

Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie:

Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Ящев, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 95.

Йосифінська метрика Циркул Дуклянський, Грунтові метрики поземельного прибутку, описи земельних границь громади, правила фасювання нив, сумарії та ін. документи с. Борок Харевецький, Fond 19, Op. II, Od. Zb. 98.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów:

Zbiór Aleksandra Czołowskiego, Fond 141, Op. I, 2429, Kataster właścicieli dóbr w Galicji ok. 1780 r.

Opracowania:

Bodaszewski J., *Wieś Jedlicze w latach 1773–1789. Przyczynek do dziejów miejscowości*, „Prace Historyczno-Archiwalne”, t. XXX, Rzeszów 2018.

Bogusz A., *Wieś Moderówka. Szkic historyczny*, Kraków 1905.

Buszko J., *Region jasielski w latach 1772–1859* [w:] *Studia z dziejów Jasła i powiatu jasielskiego*, red. J. Garbacik, Kraków 1964.

Filozof J., *Galicyjski kataster podatkowy jako źródło do badania struktury społecznej wsi*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”, Prace Historyczne, z. 132, Kraków 2005.

Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779–1783, red. W. Bukowski, B. Dybaś, Z. Noga, t. 5, cz. A i B: Sekcje 53-80, Kraków 2015.

Gerlach T., *Współczesny rozwój stoków w polskich Karpatach fliszowych*, „Prace Geograficzne”, t. 122, Kraków 1976.

Kuśnierz-Krupa D., *Brzostek na mapie Miega*, „Wiadomości Konserwatorskie”, nr 38/2014, Kraków 2014.

- Kuśnierz-Krupa D., *Jaśliska w dawnej ziemi krakowskiej w świetle mapy Miega*, „Wiadomości Konserwatorskie”, nr 33/2013, Kraków 2013.
- Kutrzeba M., *Dzieje majątności błazowskiej od XVII do XIX w. Ludność*, Błazowa 2011.
- Michalski J., *Jabłonowski Roch Michał (ok. 1712–1780)* [w:] *Polski Słownik Biograficzny*, t. X, red. K. Lepszy, Wrocław–Warszawa–Kraków 1962–1964.
- Noga Z., *Mapa topograficzna Galicji, tzw. mapa Miega jako źródła do dziejów lokalnych* [w:] *Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779–1783*, red. W. Bukowski, B. Dybaś, Z. Noga, t. 1, cz. B: Faksymilia arkuszy 1-30, Kraków 2012.
- Nowak D.K., *Austriackie katastry gruntowe. Metryka Józefińska (1785–1789), Metryka Franciszkańska (1819–1820) i Stały Kataster Galicyjski (1844–1854). Studium źródłoznawcze*, Krosno 2020.
- Stoksikówna J., *Galicyjski kataster gruntowy jego geneza, dzieje i spuścizna aktowa*, „Archeion”, t. LXIII, Warszawa 1975.
- Szady B., *Dawna mapa jako źródło w badaniach geograficzno-historycznych w Polsce*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, nr 66(2), Kraków 2018.
- Twaróg J., *Dzieje Jaszczewi*, Krosno 2009.
- Wrona G., *Dzieje Miejsca Piastowego do 1914 r.*, Krosno 2018.

Netografia:

<http://www.iaepan.edu.pl/galicja/index.html> [odczyt: 10.01.2022]

www.mapire.eu [odczyt: 10.01.2022]

https://pl.wikipedia.org/wiki/Roch_Michał_Jabłonowski [odczyt: 28.05.2022].

Abstract

Jaszczew village near Jedlicze in light of the Miega map and the Galician land cadastre of 1787-1789.

A contribution to Jaszczew history.

Jaszczew village is a very interesting example of a lack of social-economic changes in Galicia under the Austrian rule at the end of the 18th century. Due to plentiful archival materials, it was possible to replicate the economic state and the positions of the people in the system of the private serfdom. The article presents the spatial layout of the village as well as the villagers' professions, and how the terrain affected the quality of life in Jaszczew. The village's economy in the years 1787-1789 not only did not show any indicators of significant improvement, but no growth at all. This article is a fascinating contribution for genealogists. However, it makes up for only a drop in the bucket in the history of this small Galician village.

Keywords:

Jaszczew, Odrzykoń dominium, Galician land cadastre, Miega map, Roch Michał Jabłonowski